

Újfolyam

83. szám

FASORI HARANGSZÓ

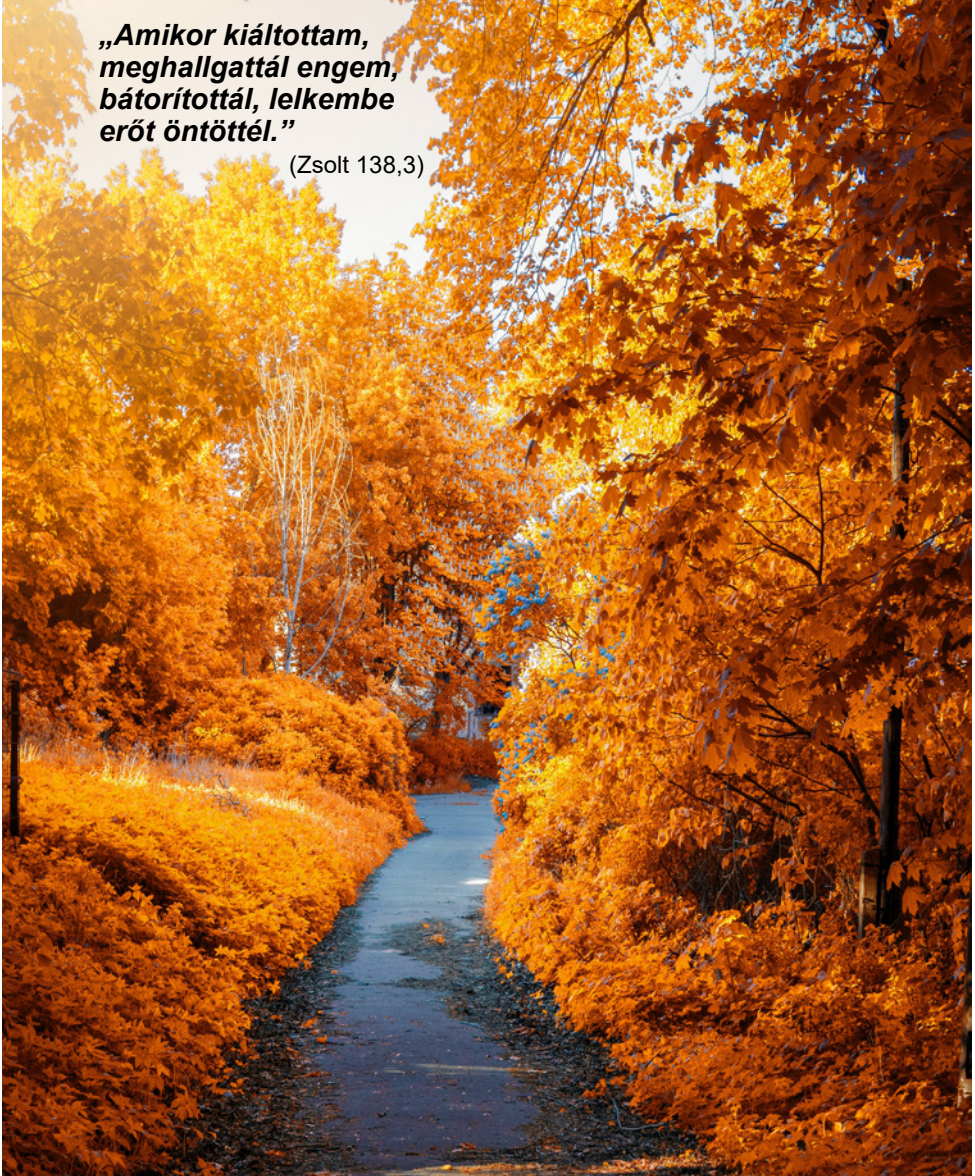
www.fasor.hu

A Budapest-Fasori Református Egyházközség hírmondója

2021. szeptember

**„Amikor kiáltottam,
meghallgattál engem,
bátorítottál, lelkembe
erőt öntöttél.”**

(Zsolt 138,3)

TÁGAS TÉRRE ÁLLÍTOTTAD LÁBAMAT

Nagyon szeretek a természetben barangozni, túrázni. Lenyűgöz az a látvány, ami egy-egy ilyen túra alkalmával előm tárul. Előttem van rengeteg olyan alkalom, amikor hosszú séta vagy egy megerőltető emelkedő után olyan panorámának lehettem részese, hogy elfelejtettem mindent, ami addig foglalkoztatott és belefeledkeztem Isten csodálatos teremtésébe. Ilyenkor mindig egy mérhetetlen szabadságérzés fog el, azt érzem, hogy itt akarok maradni örökké.

Talán Dávid is valami ilyen szabad, önfeledt pillanatot érzett, amikor ezt írta: „...tágas térre állítottad lábamat.” Isten tágas térre állítja a lábát. Nem bezárja, hanem megmutatja az élet hihetetlen távlatait. Megmutatja azt a sok csodát, amit ő teremtett és ebben megmutatja a mi helyünket is. Én nagyon vágyom arra, hogy osztozzam Dávid örömén, de azt gondolom, ezzel a vágyammal nem vagyok egyedül. Az elmúlt hetek és hónapok talán még inkább felerősítették bennünk a sóvárgást a szabadságra. Arra az állapotra, amikor szabadon az lehetek, aki vagyok. Maszk, bezártság, félelem és bizonytalanság nélkül.

Mert van egy rossz hír, hogy sok minden akar minket ebből az állapotból kimozdítani. És amikor azon gondolkodtam, hogy miért, akkor Isten azt helyezte a szívemre, hogy kinek az imádsága is ez a zsoltár? Persze tudjuk: Dávidé, de ki volt ő? Király. Egy királyról van szó, akit Isten felkent arra, hogy a népét vezesse, hogy Isten elképzelése szerint uralkodjon, vigyázzon, sokasítson, ültessen és még sorolhatnánk. Isten adott neki egy feladatot és ebben kellett nap, mint nap helyt állnia. De tudjátok egy uralkodó,

egy vezető élete soha nem volt könnyű. Átéli, hogy sokszor az élete menekülés azok elől, akik titkon csapdába akarják csalni, akik ki akarják őt a királyi székéből mozdítani vagy az ő hatalmát mindenképpen alá akarják ásni. Aztán ott van a szorongás ezek miatt a körülmények miatt, de ott van az attól való szorongás is, hogy vajon helyesen cselekedett-e a különböző helyzetekben, helyesen vezette-e a népet, a rá bízottakat? De ott van ebben a zsoltárban a könyörgés Istenhez, hogy szabadítson meg a bánatból, a bűnökből és mások véleményétől is.

Van ugyanis, a királynak is, bánata.

Amikor azt látja, hogy valakit elveszít, valaki ellene fordul, valaki vagy valami nem abba az irányba tart, ahova kellene. De Dávidot terhelik a bűnei is, amikkel napról napra szembenéz és persze az emberek folyamatos kritikája, megjegyzései és szeretetlen összességűségei, amelyek, azt gondolom, már sokunk életét keserítették meg. Nem egyszerű az élet tehát, ha valaki felelősséget vállal és vezet azokat, akiket Isten rábízott. Aztán, ha jobban belegondolok, látom a királyok királyát Jézust és az életét itt a földön. Azt látom, hogy őt is sokan és sokféleképpen akarták sarokba szorítani. Sokszor kellett rejtőznie mások elől, harcolnia azokkal, akikkel azt gondoltuk, hogy leginkább egy húron kellett volna pendülnie. Bánkódott a népe felett, hogy nem abba az irányba tart, amit Isten felőle elképzelt, de bánkódott és félt attól a küldetéstől, amit az Atya rábízott. De el ne felejtjük, hogy itt nincs vége a sornak, hiszen tudjuk, hogy Jézus velünk is, akiket magának kiválasztott, megosztja királyi tisztét, ahogyan énekeljük is: „Királyi gyermek vagyok én...” Minket is azzal bízott meg Isten, hogy felelősséggel

és neki tetsző módon éljük az életünket, igen, királyként.

És azt gondoljuk, hogy minket nem fog ugyanaz a hatás és fenyegetés érni, mint egy földi királyt vagy vezetőt?

Lássuk meg, hogy az ördög minden módszerrel azon dolgozik, hogy a Krisztustól kapott királyi tisztükből, az új élet öröméből kimozdítson. Azon dolgozik, hogy ellehetetlenítse, bezárja az életünket. Miért? Azért, hogy ne hogy megtegyük azt, amit Isten elgondolt felőlünk. Nehogy beteljesüljön mindaz, amit Ő megígért. Megtesz ez ellen mindent. Fájdalmat okoz, titkon behálóz, bűnökkel, kísértésekkel terhel meg és aztán mondja a magáét a saját gondolataink, de akár mások gondolataink keresztül is. A lényeg, hogy elbátortalanítson, bezárjon, mozgásképtelenné tegyen. Mert tudja, hogy ha Isten elképzelései megtörténnének az életünkben, akkor annak túl sok jó és örömet adó következménye lesz, ami miatt még inkább elkötelezzük majd magunkat és - esetleg rajtunk keresztül még mások is - Jézus követésében.

Mi viszont mindezek után, ahogyan szinte a zsoltár közepén a 15-ik versben elhangzik, megfogalmazunk egy nagyon határozott DE-t. „De én bízom benned, Uram, vallom: Te vagy Istenem!” Nem vagyok egyedül. Nem vagyok kiszolgáltatva mindennek és mindenkinek. Istenben bízom, akiről tudom, hogy van hatalma engem az Ő védelmével, mint erős kő-vár körül venni. Neki van hatalma arra, hogy kiszabadítson a titkon nekem készült hálókából. Neki van hatalma kiragadni engem a félelmeimből, szorongásaimból. Neki van hatalma begyógyítani a szívem fájdalmát és örömet adni nekem. Mert amennyire valóságos az életünk sokféle támadása, nehézsége, annyira valóságos abban Isten szabadító munkája is. Ha végignéznünk a Biblián, azt látjuk, hogy Isten mindig, mint szabadító mutatja be magát. Izrael népénél,

mint aki kiszabadította őket Egyiptomból és végül Jézuson keresztül, mint aki megszabadított minket a bűneinkből. Testvérek! Isten szabadító Isten, aki örömét leli abban, hogy az Ő gyermekei az Ő királyi megbízatásában örömmel és szabadon élnek.

Testvérek, forduljunk bizalommal Őhöz, mert meggyógyít, megújít bennünket! És persze, a zsoltár felépítésénél is azt látjuk, mintha az egész egy nagy hullámvasút lenne. Jönnek a nehézségek, jönnek a könnyek, de mindig jön rá a válasz: „Hozzád menekülök.”, „Te vagy az én sziklaváram”, „Ujjongva örülök hűségednek.” Jó lenne ezt megtanulni nekünk is, hogy amikor átéljük az életünk egyik másik üzött helyzetét, akkor mondjuk ki Isten ígéreteit! Valljuk meg, hogy ki Ő számunkra! Ne hallgassunk! Legyen a szánkban, a fejünkben éles fegyver Isten Igéje, Isten ígérete. Milyen jó látni Jézust, ahogy a pusztában az ördög kísértéseit Isten Igéjével veri vissza. Mi is harcoljunk Isten Igéjével. Bizzuk rá magunkat Isten ígéreteire, és jó szorosan kössük magunkat Őhöz, mert minél szorosabban kötődünk hozzá, annál inkább fogjuk átélni, hogy szabadon tehetjük azt, amit Ő itt a földön az Ő királyi tisztében osztotva ránk bízott. Ámen

Édes Gábor

A szív tudása felülről jön. Simon András grafikája (cikkszám: 0592; a szerző engedélyével)

ISKOLAKEZDÉS A JULIANNÁBAN

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek kapjanak lelki táplálékot

Alapításának évfordulójára készülnek a Julianna Általános Iskolában – tudtuk meg Szűcsné Tihanyi Gyöngyi igazgatótól, akitől elmondta, hogy új digitális táblákat szerelnek fel a tantermekben, s az intézmény újra elnyerte az Ökoiskola-címet. Hogyan készültek az új tanévre? Mi lesz, ha a Covid újra beleszól a tanítás menetrendjébe? - kérdeztük az igazgatót.

*Szűcsné Tihanyi Gyöngyi –
“Igyekszünk a modern
oktatást és a hagyományos
keresztyén nevelést egyszerre
megvalósítani.”*

legyen az érintkezés. Átalakítottuk a konyhapultot és az étkeztetésnek a menetét is, hogy még biztonságosabb legyen. A nyár folyamán az államtól kapott fertőtlenítőszer mellett saját forrásból is vásároltunk, így teljesen feltöltött raktárral kezdjük az évet. Az oktatás tekintetében tavaly már kialakítottuk a protokollt, ebben a tanévben is ezt fogjuk

működtetni. Van külön karantén-órarendünk a gyerekek számára: ha valamelyik osztály vagy az egész iskola karanténba kerül, akkor másnap reggeltől a karantén-órarend lép életbe. A gyerekek pontosan tudják, hogy mikor milyen órájuk van online. Ezt egy közös platformon, a Julianna belső gmail/meet rendszerén belül üzemeltetjük, ami nagyon biztonságos. A szülők is tudják követni a karantén-órarendet, hiszen sok családnak több gyermeke is a Juliannába jár.

- A technikai dolgozók az egész épületet a pincétől a padlásig fertőtlenítették, így vártuk a gyerekeket a tanév kezdésre. A konyhában és az étkezőben újabb változtatásokat vezetünk be, hogy minél kevesebb

- *Kell hordani maszkot?*

- Az osztályban nem hordunk maszkot. Annyit kértünk a gyerekektől tavaly, amikor megugrott a fertőzések száma, hogy a közösségi tereken – a folyosón, mosdóban – hordjanak maszkot. Megnézzük, hogyan alakul a fertőzőtségi arány és mindent ehhez fogunk igazítani.

- *Kik kapnak oltást az iskolában?*

- Azok a 12 évet betöltött gyerekek, akiknek a szülei kérték, augusztus 31-én beoltották az iskolában, mivel kihelyezett iskolai mobil oltópont lettünk. Azt látjuk, hogy meglepően magas azoknak a gyerekeknek a száma, akik már korábban felvették az oltást.

- *Lesznek hétfő reggeli áhítatok a templomban?*

- Úgy tervezzük, hogy szeptemberben tartunk közös áhítatokat a templomban, utána pedig ahogy a vírushelyzet, illetve a templomfelújítás engedi. A múlt tanévben kénytelenek voltunk átállni az online áhítatra, de fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek kapjanak lelki táplálékot.

- *Idén terveznek közös, tanórán kívüli programokat?*

- Egyelőre óvatosak vagyunk ezekkel a közös programokkal kapcsolatban, mert a negyedik hullámtól tartva nem szeretnénk, hogy fertőzések alakuljanak ki. De nagyon sok olyan rendezvényt tudunk szervezni az elmúlt évben, ami online volt vagy egy-egy osztály vett részt rajta. Idén is arra készülünk, hogy inkább kisebb közösségeknek tervezünk tanórán kívüli programokat. Az iskola alapításának az évfordulójára is készülünk. Pályáztunk és megkaptuk újra az Ökoiskola címet az Emberi Erőforrások Minisztériumától. Alsós és felsős pedagógusok vesznek részt az öko-munkacsoportban, akik különböző programot terveznek, pl. hulladék újrahasznosítás, környezetvédelmi terepmunka. Fontos számunkra, hogy a belváros közepén

is át tudjuk adni az ökológiai szemléletet a gyerekeknek. Az előző tanévben négy új, modern digitális táblát vettünk, melyeket a karantén időszak alatt beszereltünk. Egy pályázatot is nyertünk, amelynek keretében nyolc új digitális táblát tudunk venni 4 millió forintért, ezeket legkésőbb szeptemberben helyezzük el a termekben. Nagyon hálásak vagyunk ezért a pályázati lehetőségért, mellyel egy szülő támogatta iskolánkat. Arra törekszünk, hogy minden teremben ugyanolyan digitális táblánk legyen. Igyekszünk a modern oktatást és a hagyományos, keresztyén nevelést egyszerre megvalósítani. Az iskola weboldalán és Facebook oldalán minden fontos tudnivaló megtalálható:

<https://www.facebook.com/juliannaiskola>

<https://fasor.hu/julianna>

Halász Kinga

HIMNUSZUNK

Idén nyáron a labdarúgó Európa-bajnokság és az olimpia idején sokszor felcsendült szívet melengető dallama, öröm volt látni a küzdelemre készülő és győztes sportolóinkat. Jó volt magyarnak lenni! A közelképeken azt is láthattuk, miként formálódik labdarúgóink ajkán nemcsak a dallam, hanem a szöveg is: *Isten, áldd meg a magyart...* Mi, a képernyők előtt, ha nem is énekeljük velük, de bennünk is megszólal Kölcsey Ferenc gyönyörű versszövege.

És akkor kérdezem:

Vasárnaponként a templomban a Himnuszt énekelve érezzük-e a külöbséget? Imádságként szól énekünk? Átérezzük-e teljességében, hogy miért került az istentisztelet végére? Jelzi ezt meghajtott fejünk és imára kulcsolt kezünk?

Széplaki György

*Szívbeli üzenet. Simon András grafikája
(cikkszám: 0516; a szerző engedélyével)*

EMBERI SEGÍTSÉGEM NEM VOLT, CSAK ISTEN

Felépülés a koronavírusból

Összeállításunkban gyülekezeti tagjaink-
orvosok, ápolók, osztják meg története-
iket arról, hogyan tudták hivatásukat
teljesíteni a legnehezebb időkben. Meg-
szólalnak olyan testvérek is, akiket „le-
döntött lábukról” e betegség. Bizonyoságot
tesznek arról: mi adott erőt számukra
a gyengeség, elesettség, láz és egyéb testi
gyengeség elviseléséhez. Békességgel
elfogadni az Úr akaratát! - írta gyüleke-
zetünk tagja, Visontai Antalné Györgyi
annak kapcsán, hogy mire tanította Isten
e próbatétellel

Alábbiakban elsőként az ő beszámolóját
olvashatják.

Visontai Antalné Hetesi Györgyi:
„Olyan békességet adott az Úr, hogy nem féltem semmitől.”

„Igyekeztem minden tőlem telhetőt meg-
tenni annak érdekében, hogy ne kapjam el
koronavírust. Vártam harmadik unokámat,
s tervezgettem, hogyan segítek, ha meg-
születik a baba. Örültem, hogy most már
nyugdíjasként bármikor tudok menni hozzá.
Az Úr tervei azonban nem a mi terveink.
Március elején egy héten belül megfertő-
ződött Dóri lányom a férjével együtt, Andi
lányom és én is. Dóri covid-fertőzéssel adott
életet Boróka unokámnak.

Nem volt bennem félelem...

Isten velünk volt, sokat imádkoztunk.
Három nap után hazaengedték a kórházból,
hála az Úrnak, unokám nem kapta el a ví-
rust. Hárman három felé voltunk egyidőben
karanténban. Nagyon nehéz időszak volt,
nem tudtunk egymásnak segíteni, csak
imádkoztunk egymásért. A legtöbb, amit
tehattünk! Az Úr meghallgatta imáinkat.
A lányoknál gyengébb lefolyású volt a fer-
tőzés. Két hét után jobban lettek, hamarosan
felépültek. Én öt hét után gyógyultam meg.
Nálam minden tünet előjött a szaglász és az
íz elvesztésének kivételével. Lázzal, köhö-
géssel, gyengeséggel kezdődött. Első héten
csak folyadékot tudtam inni. Jártányi erőm
is alig volt. Emberi segítségem lakáson
belül nem volt, csak Isten! Ami a legtöbbet
jelentette. Második héttől már levegőt is
alig kaptam. Beszélni sem nagyon tudtam.
Sokat feküdtem, pihentem. Uram segíts! Ezt
naponta többször is elmondtam. Éreztem
Isten jelenlétét, segítségét és békességét.
Nem volt bennem félelem, aggodás. Olyan

békességet adott az Úr, hogy nem féltem semmitől. Annyi erőt adott minden nap, amennyire szükségem volt. Mindenről gondoskodott, nem hagyott magamra. A házunkból egyik nagyon kedves nő lakótárs vásárolt be, s tette le az ajtóm elé. Második héttől fasori testvérek, barátaim hozták a finom leveseket, ebédet, finomságokat. Az utcai ablakon vettem át, a földszinten lakom. Folyamatosan hálát adtam az Úrnak a szerető gondoskodásáért, a testvérek szeretetéért.

Bízam az Úrban

„...én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” (Mt.28:20) Ezt az ígét többször a szívemre helyezte az Úr.

„Mindenne van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.” (Fil:4:13)

„Erőt ad a megfáradtnak és az erőtlent nagyon erőssé teszi.” (Ézs.40:29)

„Amikor kiáltottam, meghallgattál engem, bátorítottál, lelkembe erőt öntöttél.” (Zsolt.138:3) Ezek az ígék erősítettek minden nap.

Három nap a második héten nagyon kritikus volt. Nehezen kaptam levegőt. Bízam az

Úrban, hogy segít és jobban leszek. Hajszálon múltott, hogy nem kerültem kórházba. Nem féltem semmitől, éreztem, hogy Isten velem van. Olyan békesség és nyugalom áradt rám, amelyet eddig még sosem éreztem. A harmadik héttől lettem jobban. Kezdtem erősödni, levegőt is jobban kaptam. Köhögésem négy héten keresztül tartott. Nagyon kimerültem ettől is. Hálát adtam Istennek, hogy betegségem által közelebb kerültem hozzá. Hasznomra volt, hitem erősödött, sok minden átértékelődött az életemben.

Megtapasztaltam, hogy hordozott az Úr Jézus a vállán és a tenyerén. Ne aggódalmaskodjak semmi felől, mert neki gondja van rám. Amikor már tudtam imádkozni és Bibliát olvasni, napról-napra megerősített Isten testileg-lelkileg. Elgondolkodtam, hogy hit nélkül, hogyan tudtam volna végig szenvedni ezt a súlyos betegséget. Hála Istennek, hogy gyermeke lehetek, kegyelméből megtartott és meggyógyított! A hatodik héten tudtam először karomban tartani unokámat. Csodálatos érzés volt! Örülhetek családomnak, a testvéreknek. Megtanultam, hogy szüntelen imádkozzam és hálát adjak mindenért!”

ISTEN VÉDELMEBEN

Az elmúlt több, mint másfél évem a koronavírus elleni küzdelemről szólt. Hullámonként más-más feladattal, kihívásokkal. Lényegében „katonaként”, aki csak parancsokat teljesít, helytáll, nem tudva mi lesz holnap, milyen döntést hoznak meg, amit el kell végezni, aminek engedelmeskedni kell.

Az első hullámban COVID-osztályra lettem beosztva. Nagyon sok félelemmel kellett

szembenézni. Reumatológusként el tudok látni belgyógyászati feladatokat? Hogyan védjem meg a családomat? Isten azonban bátorított a Józsué 1:9 ismert Igéjével: *„Ne félj és ne rettegj, mert veled lesz az Úr, a te Istened mindenben, amiben jársz”*. Így a gyerekekkel együtt, de elszeparáltan, küzdöttük végig ezt a négy hónapot.

A második hullámban is COVID-osztályon kezdtem, immár „rutinosan”. Egy keresztyén orvos, aki az „Elkülönítő osztályt”

*Demeterné dr. Domján Andrea:
„A legfőbb tapasztalat az Isten által
adott biztonság volt.”*

vezette, maga mellé vett. Nagyon féltém ettől a feladatkörtől, mert erre az osztályra helyezték az összes koronavírus fertőzésre gyanús beteget, függetlenül attól, hogy milyen akut betegsége volt még egyébként. Isten azonban így gondoskodott rólam. A munka nem lett kevesebb, de biztonságban éreztem magam.

Új feladatkör

Közeledett a Karácsony, Szilveszter, amit a kórházban beosztás szerint ügyelettel ünnepelhettem volna. Azonban Isten ebből is kimentett. Egy panaszmentes COVID-betegséget kaptam karácsonyi „ajándékként”, így az ünnepeket szűk családi körben, de otthon tölthettem.

A karantén letelte után egy újabb feladatkörrel láttak el. Január elején indult az oltás, amihez az oltópontokat kellett megszervezni, elindítani, és fenntartani. Így oltóorvos lettem, majd szép lassan az oltás mellett a menedzselési, szervezési

feladatokat is megkaptam. Isten ebben az időszakban is tanácsolt, Jer. 29,7 Igéjével: *„Fáradozzatok annak a városnak a békességén, ahova fogságba vitettek benneteket, és imádkozzatok érte az Úrhoz, mert annak békességétől függ a ti békességetek is.”* Ezért rengeteg feladatot jelentett és jelent még most is ez a munka. Márciusban, amikor a böjt kezdődött, azt gondoltam, hogy arra fogok figyelni, hogy minél több időt töltsék a családommal. Ezt az elhatározást egészen június végéig nem sikerült megvalósítani a hihetetlen tempójú oltási feladatok miatt.

Igék, amelyek éltettek

Hogyan éltem meg ezt az időszakot? Nem lehet ezt leírni. Nehéz és kiszámíthatatlan volt, bizonytalan. De pár Igén elgondolkoztam, mást jelentenek, mélyebb értelmet kaptak. Az egyik a Zsid.12;15: *„Vigyázzán arra, hogy az Isten kegyelmétől ne szakadjon el senki, nehogy a keserűség bármely gyökere felnövekedvén zavart keltsen”*. Sok okom volt a keserűsége, a bosszúságra, de Isten megőrzött ettől a zsákutcától, és minden nehézség ellenére sikerült talpon maradni, erőt, bátorítást adni a körülöttem dolgozóknak.

A másik Ige pedig a Mt.11;29: *„Vegyétek magatokra az én igámat, ... mert az én igám gyönyörűsége és az én terhem könnyű”*. Ez a másfél év kökemény igahúzás volt számomra, amit magamra vettem, rám raktak. Menynyivel másabb az, amit Isten ad számunkra! Ebben az időszakban is végig velem volt, és könnyített a terheken, sok kilátástalan helyzetet elsímított, megoldott.

A legfőbb tapasztalat mégis az Isten által adott biztonság volt. Hogy bármi történhet, bárhova sodródhatok, de Ő rendíthetetlen, mindvégig a tenyerén tart.

Demeterné dr. Domján Andrea

„VELEM VAN AZ ÚR, NEM FÉLEK”

Az elmúlt másfél év rendkívül megpróbált valamennyiünket. Kinek-kinek máshogy rázta meg az életét az új típusú koronavírus okozta világjárvány – írta összefoglalójában László testvérünk, aki gyermekorvosként dolgozott a László Kórház Covid osztályán. Hosszas vívódás, belső félelmek után hozta meg ezt a döntését teljesen az Úrra bízva magát. Az alábbiakban az ő bizonyágtételét olvashatjuk.

A mi családukat személyesen a járvány okozta elszigetelődés és a szociális kapcsolatok visszaszorulása érintette. Ugyanakkor hirtelen hatalmas felelősségérzetet is zúdított a járványügyi helyzet az egészségügyi dolgozók nyakába, és szakmailag a folyamatosan változó állapotokhoz kellett - sokszor napi szinten igazodnunk.

Én gyermekorvosként dolgozom a Bethesda Gyermekkorházban. Három éve, 2018-ban tettem le a szakvizsgát és 2019-ben elkezdtem egy újabbat, az infektológiát. Mikor 2020 tavaszán kitört a járvány, éppen egy másik intézményben, a Szent László Kórházban töltöttem egyik gyakorlatomat. Mikor megindultak az átszervezések, akkor minket visszahívtak az “anyaintézménybe”, hogy ott segítsük a folyamatosan változó helyzethez való igazodást. Gyermekgyógyászati vonalon, Istennek hála, nem volt súlyos a járvány. Ugyanakkor számomra nem kis szorongást okozott, hogy míg én a gyermekkorházban, a meglehetősen csökkent betegszám mellett végzem a feladataimat, sok kollégám hatalmas megpróbáltatások közepette harcol az emberek életéért. Úgy éreztem, Isten is inkább arra indít, hogy menjek szolgálni a nehezebb helyzetben lévőkhöz, de nem hallgattam rá, elhessegettem a gondolatot.

Sokszor a család mögé bújtam érveléseimben, hogy őket féltsem, de valójában én félttem ettől a változástól.

Önmagamtól sem bátorságom, sem lélekjelenlétem nem volt ahhoz, hogy ezen az állapotomon változtassak. Az átmeneti nyári járványügyi “völgyszakasz” pedig el is mosta azokat a lelkiismereti gondjaimat, amik ezzel kapcsolatban rágtak belülről.

A lelkem is szorongott

Ezután jött az ősz és a járvány második hulláma. Az átmeneti félig-meddig normalizálódás után nagy erővel dőlt rá az emberekre a veszélyhelyzet. Ekkor éppen egy felnőtt beteget ellátó intézményben voltam gyakorlaton, a Sürgősségi Betegellátó Osztályon. Itt szembesültem először olyan betegekkel, akik koronavírus miatt betegedtek meg. Ahogy véget ért ez a gyakorlat, akkor érte el a tetőpontját a járvány. És ekkor ismét visszahívtak a gyermekkorházba, melyet, mint a vackába gyáván visszafutó állat, szívesen is fogadtam. Félttem attól, hogy nekem is részt kell venni a felnőtt betegellátásban. Félttem attól, hogy infektológus-palántaként engem is be fognak fogni ebbe a munkába.

Visszakerülve a gyermekkorházba nemcsak a szívem szorongott, de a lelkem is, mivel sehogy sem találtam a helyem. Választanom kellett: vagy folytatom a gyakorlataimat, ami azzal jár, hogy részt veszek a felnőtt COVID-betegek ellátásában, vagy visszahúzódok, átmenetileg felfüggesztem a szakképzésemet és maradok a gyermekellátásban, ahol egyre kevésbé lett szükség rám.

Nem kis örlődés volt ez 2020 őszén. Számtalanszor vittem imában is Isten elé ezt, és úgy hiszem, nem ok nélkül furdalt

a lelkiismeret. Végül elhatároztam, hogy 2021 januárjától folytatom a gyakorlataimat és jelentkezem a László Kórház COVID-el-látó osztályára. A döntés véglegesítésével igazi nyugalom szállt meg, nagyon hálás voltam az én Uramnak, hogy segített túllendülni ezen a félelmen. Biztos ismerik sokan azt, hogy milyen félni. Szörnyű érzés, főleg úgy, hogy tudom, hiszem, van segítségem és biztos Pártfogóm. Mégis felülkerekedett bennem az óember tehetetlensége és nem tudtam leküzdeni a félelmeimet. Csak akkor sikerült, amikor teljesen össze tudtam törni Isten előtt és át tudtam adni neki a jövőmnek ezt a szeptét is. Fantasztikus volt az a béke, amit cserébe kaptam. Nagyon hálás vagyok érte.

Isten megáldotta ezeket a hónapokat

2021 januárjában kezdtem dolgozni a COVID-osztályon. Isten azt is megadta, hogy nem a mélyvízbe kerültem, hanem a második és a harmadik hullám között érkeztem, sőt, ekkor kaptuk meg az oltásunkat is.

Pár héttel a kezdés után jött a járvány harmadik hulláma, soha nem látott súlyossággal. Szakmai alapon rengeteget tanultam, s lelki

részen is nagyon sok pozitív hozadéka lett ennek a pár hónapnak. Leginkább az, hogy segíthettem nap mint nap olyan embereknek orvosként, akik nagyon is rászorultak. Sokat, sokszor kellett túlórázni, ebben azonban hatalmas segítséget kaptam a feleségemtől, aki vállalta a plusz feladatokat a családban. Isten gondoskodását látom abban is, hogy olyan társat kaptam az élethez, akivel a nehéz helyzetekben mindig ki tudjuk egészíteni egymást.

A COVID-osztályon Isten adott mellém olyan mentorokat, akik nagyon sokat tanítottak, szakmailag irányítottak hatalmas segítséget nyújtva ezzel a mindennapokban. Nagyon jó volt látni, hogy Isten megáldotta ezt a pár hónapot.

Összességében nagy bizonyág volt ez az életemben, hogy velem van az én Uram, nem hagy el, még akkor is, ha a félelmeim miatt azt hiszem, távol vagyok tőle.

Kívánom mindenkinek, hogy adja át neki az irányítást és tapasztalhassa meg a legnehezebb helyzetekben is az Ő kegyelmét és áldásait! Legyen az akár gyász, akár félelmek, akár más nehézségek.

Áldást, békességet mindnyájunknak!

Egy gyülekezeti tag

NEM MONDHATJUK, HOGY VÉGE, SOK KÉRDŐJEL VAN MÉG

De az Úr kegyelméből itt vagyunk! – írta bizonyágtételében dr. Kováts Zoltán hatodik kerületi házi orvos, aki egy időshonban is dolgozik. Gyülekezetünk tagjai közül sokan ismerik, hozzá tartoznak, ő gyógyítja őket. Arra kértük, foglalja össze röviden a járvány kitörése óta eltelt időszakot, hogyan élte meg, miként tudta

végezni hivatását. Alábbiakban dr. Kováts Zoltán írását olvashatjuk.

„Aki megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet.” (Zsolt 103,3)

Az első találkozásom a vírussal jó másfél évvel ezelőtt történt egy borongós novemberi estén. Egy számomra ismeretlen angol

beteghez hívtak ki, aki kórházból tért haza. Hetekig feküdt eszméletlenül, sokáig lélegeztető gépre szorult, gyakorlatilag nem találták az okát betegségének. Ekkor még se maszkot nem viseltünk, se távolságot nem tartottunk, csak hallomásból tudtunk a vírusról. Mikor elmondta, hogy üzletember és kínai ügyfelekkel tárgyalt, a sálamat szorosabbra fontam és maszknak használtam, igyekeztem rövidre fogni a beszélgetést és ellátni a szükséges dolgokkal. Múlt év elején aztán bezárultak az ajtók, szigorú szabályok léptek érvénybe, az ígéhirdetéseket is csak online hallgathattuk. Megtanultunk úgy dolgozni, hogy csak a legszükségesebb esetben kerüljünk közvetlen kapcsolatba a betegekkel, például hasi panasz vizsgálatakor vagy EKG végzésekor.

*Dr. Kovács Zoltán:
„Megtanultuk értékelni az apró dolgokat,
a családjunkat, barátainkat, gyengeségünket
és a kegyelmet, mely adja a szabadulást.”*

Nem volt fegyverünk....

Körülbelül három éve bevezetésre került a EESZT közismert nevén „felhő”. Akkoriban nem értettük, miért kell ez nekünk, de most annál nagyobb hasznát vettük. Nélküle nem tudtunk volna gyógyítani: minden adatforgalom ezen történt, a recept írása, s a gyógyszerek kiváltása is a gyógyszerárakban. Egyik legfontosabb kommunikációs eszközünk a telefon lett. Rövidesen még egy készüléket állítottunk hadrendbe, így már egyszerre három vonal csengett a rendelőben. Az előző évben az volt számunkra a legnehezebb, hogy nem volt igazán fegyverünk a vírus ellen. Sokszor tehetetlenül szemléltük az eseményeket, de az Úr szeretetével sok erőt, biztatást, türelmet adott. Ha felmerült a gyanú a vírushozzásra, PCR vizsgálatot rendeltünk, súlyos esetekben kórházi kezelést indikáltunk. Idén januárban fordulópont következett be: megjelent a védőoltás. Az egészségügyi dolgozók elsőként kaphatták meg, így én is. Utána

elkezdődött a páciensek oltása. Kezdetben a legidősebbek, majd fokozatosan a fiatalabbak. Nagyon nehezítette a munkánkat az, hogy a médiában sok „balgaság” került felszínre, amely elbizonytalanította az embereket. Egyenként kerestük telefonon a betegeket, szerveztük számukra az oltásokat a rendelőkbe és adtuk be számukra. Naponta mintegy 15-20 -at, miközben vigyáztunk a biztonsági intézkedések betartására. Mindenki időpontra érkezett, hogy ne legyenek sokan egyszerre. Kézfertőtlenítéssel, hőmérőzéssel zajlott a rendelés, közben elláttuk azokat a betegeket is, akik gyógyszert kértek vagy beutalást. Mikor több oltás is megjelent, tovább bonyolódott a helyzet. A páciensek választhattak, hogy melyiket szeretnék. A kínai oltás kivételével, amely egyenként van csomagolva, az oltások egy ampullában érkeztek, így 5-6-10 beteget kellett egy időpontra berendelni, mert a felbontás után nem lehetett tárolni. Sokat javult a helyzet az oltópontok meg-

jelenésével. Továbbra is mi végeztük az oltások szervezését, kaptunk szabad helyeket oltásokra és helyszínekre, hétvégeként is hívtuk a betegeket és próbáltuk oltáshoz juttatni őket. Márciusban megjelent egy gyógyszer, ami patikai forgalomba került, mi is felírhattuk, ez hatékonynak bizonyult enyhébb esetekben. Sok beteg kerülhette el általa a kórházat.

Lecsendesedik a vihar...

Nem mindenkit sikerült azonban meggyógyítani. Volt, akit kórházban veszítettünk el. Többnyire súlyos betegségben szenvedőket, de volt olyan is, aki előzőleg nem állt kezelés alatt. Van olyan páciensem, aki a hosszú lélegeztetés alatt, a vírus miatt elveszítette

tüdeje ötven százalékát, emiatt állandó oxigén használatra szorul. S olyanok is vannak, hála az Úrnak, akik enyhe tünetekkel vészelték át a betegséget. Az oltottság növekedésével, nyár elejére látványosan csökkent a betegek és az elhunytak száma.

Nem mondhatjuk, hogy vége, sok kérdőjel van, amelyekre nem tudjuk a választ, de az Úr kegyelméből itt vagyunk. Lecsendesedik a vihar, az élet visszatér, de már semmi nem olyan, mint előtte. A bezártsággal megtanultuk értékelni az apró dolgokat, a családjainkat, barátainkat, gyengeségünket és a kegyelmet, mely adja a szabadulást.

„Feltúrta az Úr szent karját minden népeknek szemei előtt, hogy lássák a föld minden határai Istenünk szabadítását!”
(Ézs 52,10)

AZ ÚR VÉGIG KÜZDÖTT ÉRTEM

Tézli Péter:

„A legfontosabbá a Lélek vált a számomra.”

Egy szép márciusi hosszú hétvégén arra ébredtem, hogy kiment belőlem minden erő. Az első teszt negatív, majd a második pozitív lett. Először úgy gondoltam, kiöverem én ezt otthon, bár nehezítette a helyzetet, hogy a házi orvosomat nem tudtam elérni, így nem kaptam gyógyszert, a lázam eközben egyre magasabb lett.

Körülbelül egy héttel a tünetek jelentkezése után Bartha Csaba barátom, kedves gyülekezeti tag és orvos javaslatára felkerestem a Covid Ambulanciát, ahol minden nagyon olajozottan ment. Profik voltak, nyugodtak és gyorsak. Hamar kiderült, hogy komoly gyanú van tüdőembóliára is és feltehetően kialakult egy kétoldali tüdőgyulladás. Így azonnal felvettek a Kútvolgyi kórházba, ahol egy olyan osztályra kerültem, ahol az enyhébb eseteket kezelték.

Itt az első pár napban ugyanúgy éreztem magam, mint otthon. Az osztályon nagyjából velem egyidős emberek voltak, ki súlyosabb, ki enyhébb állapotban. A lázam nagyon makacs volt továbbra is, de nem éreztem magam igazán rosszul. Néhány nap után azonban súlyosabbá vált a helyzet. Amit az orvosok „citokin viharának” neveznek, bekövetkezett. Ez azt jelentette, hogy az immunrendszerem „túlpörgött”, túlzott reakciót adott a vírusra, ami addigra talán már ki is ment belőlem. Három napig minden este 40 fok fölé szökött a lázam és ami igazán aggasztó volt, hogy még a komolyabb lázcsillapítók hatására sem csökkent nagyon. Folyamatos hideg fürdő, vizes, hideg lepedő teljes testre órák után segített. De minden hajnalban úgy aludtam el, hogy nem tudtam, másnap reggel mi vár. Időközben a szervezetem nagyon elfáradt ebben a harcban. A tüdőgyulladás előrehaladt, nagyon legyengültem, plusz oxigénre volt szükségem. A mosdóig is nagyon nehezen jutottam el ezekben a napokban, annyira fulladtam.

Ennél jobb helyen nem lehetek

A kérdés azonban az, hogy miközben az ember ott fekszik egy ilyen bizonytalan állapotban, mibe tud kapaszkodni? Ott voltak az orvosok, ápolók, akik emberfeletti türelemmel, higgadsággal foglalkoztak velünk. Mindent azonnal megbeszéltek velünk, elemezték az aktuális helyzetet. Ez megnyugtató volt. Tudtam, hogy ennél jobb helyen nem lehetek. Jó volt látni, hogy többen súlyosabb állapotból épültek fel körülöttem, s gyógyultan mehettek haza. „Legalább nem köpöm tele vérrel a tenyereimet” – gondoltam. De persze ott bujkált bennem a gondolat, hogy az az ő életük, az ő szervezetük, az ő betegségük – nem tudhatom biztosan, hogy velem is pont így lesz. A legnehezebb az volt ebben az állapotban,

hogy nem látszott, mi következik. Minden nap annyira kiszámíthatatlan volt, nem volt egy számomra látható íve ennek a betegségnek. Honnan tudhattam volna, hogy hány napig tart még a 40 fok feletti láz? Mitől múlna el? Kerülök-e lélegeztető gépre vagy intenzív osztályra? Láthatom-e még a családomat? A legnehezebb a tehetetlenség és annak elengedése volt, hogy nekem volt egy elképzelésem, mi fog velem történni, de egészen másként alakult minden. Kiesett az irányítás a kezemből, sem a testem felett nem voltam úr, de sokszor a gondolataim felett sem, amikor félálomban teltek el órák vagy amikor ájtárt a félelem egy-egy ilyen keményebb estén.

Imádkoztak értem

Akkor még nem tudtam, de az Úr végig küzdött értem. Rengetegen imádkoztak értem, sok emberrel a gyülekezetből is folyamatosan kapcsolatban voltam. Én is próbáltam minél többet imádkozni, ígét olvasni, de napokig csak egyre rosszabbul éreztem magam. Nem értettem a helyzetet, kicsit dühös is voltam – miért nem „működik, hat” a sok imádság? Aztán fel tudtam fogni, hogy egy dolog az, amit láthatunk, hallhatunk, tapasztalunk, de egy másik síkon, számunkra talán nem érthető időrendben és logikával az Úr ott munkálkodik és részt vesz a mi világunk dolgaiban. Nem volt könnyű, de elkezdtem Isten országára, a hit világára koncentrálni. Mit mond az Írás? Krisztusban vagyok, aki ezáltal mindent nekem ad, ami az övé. Ha benne vagyok, enyém a Lélek, az élet, a hatalom, az örökség. Ebből a legfontosabbá a Lélek vált a számomra. Nyilván a koronavírusban, oxigénhiányos állapotban a lélegzés nehézségén keresztül ezt még jobban megértettem. De tudhatjuk, hogy Jézus telve van Lélekkel – ezzel támasztott fel másokat is a halálból és Őt is ez a Lélek támasztotta fel, amikor

legyőzte a halált. Megértettem azt is, hogy engem is ez a Lélek tud feltámasztani, vagy az életre, vagy ha meghalok, az öröklétre. Érteni mindezt megértettem, de az eszem, a gondolataim sokszor az ellen dolgoztak, hogy erre teljesen ráhagyatkozzak. Tele voltam ugyanis aggodalommal, félelemmel is. Az egyik éjszaka, amikor hideg vizes lepedő alatt reszketve vártam a következő lázmérést, felnéztem a mennyezetre és egy mondat hatolt át mindenem: „Pajzsod vagyok”. Ekkor értettem meg, hogy az Úr küzd értem, nem hagyott magamra. Ő sokkal erősebb ennél a láznál, ennél a betegségnél, itt van velem és megvéd. Ez volt az a pillanat, amikor el tudtam engedni az összes elvárásomat az adott helyzettel kapcsolatban és rá tudtam hagyatkozni.

Alig hittem el: meggyógyultam

A harmadik ilyen nap után reggel láztalan voltam. Egész délelőtt is így maradt, majd eltelt a délután, jött az este, amikor mindig magasra szökött – de ezúttal nem így történt! Eltelt egy teljes láztalan nap, majd egy kisebb kilengés után még egy, majd még egy...lassan el tudtam hinni, hogy vége van. Három-négy nap után már átfordult ez bennem és el tudtam úgy aludni, hogy bizonyos voltam abban, a reggeli lázmérésnél sem lesz gond. Sokáig még nagyon gyenge voltam, aztán szépen minden javult: ki tudtam venni hosszabb időre a csöveket az orromból, kevesebb plusz oxigénre volt szükségem, majd éjszakára is levettem. Az értékek folyamatosan javultak, egyre hosszabb sétákat tettem a folyosón. Alig hittem el, de kiderült, meggyógyultam. Néztem az ötödik emeletről az autókat, a játszótereket, amit lehetett ott látni – összeszorult a szívem, hogy hamarosan én is kint lehetek, otthon lehetek. Két hét kórház után ez be is következett.

Angyalok körülöttem

Ez a beszámoló, még ha biznyságtétel is egyben, közel sem teljes. Most jön a lényeg. Az Úr nem csak ígét és gondolatokat adott nekem ebben a helyzetben, hanem rengeteg angyalt is körém. A gyülekezetből többen folyamatosan érdeklődtek, imádkoztak értem, küldtek ígéket, vagy csak beszélgettek velem. Különösen sokat köszönhetek Krisztinának, lelkipásztorunknak, Lázár Vikinek és Vitéz Erikának. Erika nem sokkal előttem volt túl ezen, rengeteget leveleztünk, rengeteget számított az ő tapasztalata, érdeklődése és tudtam, hogy Andrással ők is sokat imádkoznak. A házicsoportunk is hasonlóan, folyamatos imahátteret adott, Csaba szakmai szempontból is igyekezett megtenni, amit lehet. A kollégáim minden nap hoztak be valamit – nem csak csokit és gyümölcsöt, de egy laptopot is, tele filmekkel, egy befőttes üveget sok-sok jókívánsággal. Készítettek podcastot, ahol zenéket és verseket küldtek, ebbe diákok is bekapcsolódtak. Tanítványok, szülők folyamatosan kérdeztek, biztattak és megnyugtattak: ne aggódjak, hogyan pótolom majd a lemaradást, ők türelmesek lesznek és mindenben segítenek. Így is lett. Nagy segítséget jelentett Lakó István lelkipásztor is, akivel a Lélekről sokat tudtam beszélni és levelezni. És természetesen a családom is állandó és stabil hátteret jelentett. Jó volt mindig beszélni a feleségemmel, aki nálam nagyobb hittel hitte: nem lesz nagy baj.

Mindezt nagyon hálás vagyok és furcsa persze, hogy ilyen tapasztalatokhoz egy ilyen helyzeten keresztül vezetett az út. De azóta mindinkább tudom: az Úr közel. Talán a betegség, a szenvedés nélkül ez a bizonyosság nem lenne ilyen erős.

Tézli Péter

GYERMEKÁPOLÓKÉNT A COVID OSZTÁLYON

Mucza Erika: „Több embernek el tudtam mondani az örömhírt.”

Kórházunk minden osztályáról mentek segíteni a covid-osztályra, sokan egy vagy több hónapra, de volt, aki végig ott volt szolgálatban. Március vége felé hívott fel telefonon a főnővér, hogy lemennék-e hozzájuk a covid-részlegre. Azonnal igent mondtam. Tudtam, hogy Isten az, aki küld a betegekhez és a kollégákhoz segíteni. Hittem, hogy Isten velem lesz ebben a nehéz helyzetben. Aznap ezt az Igét olvastam: „Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkori hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt.” (Filippi 4:6)

Ketten mentünk a kolléganőmmel, s egy ott dolgozó nővér mellé osztottak be bennünket, aki elmagyarázta a munkafolyamatokat.

Régebben ápoltam felnőtt beteget, ezért ez számomra nem jelentett problémát. A beöltözés először szokatlan volt, de Isten ebben is adott elfogadást. Két felnőtt szakápolónó mellett dolgoztunk, akik kedvesen fogadtak bennünket és segítőkészek voltak. A napi Igét olvasva az Isten Ígéréteinek tárházából egyik nap ezt olvastam: „Urad előtted megy”. (Mk 14; 28) A magyarázat szerint Isten soha nem küld bele bennünket egy helyzetbe egyedül. Ő mindig gyermekei előtt jár. Kész arra, hogy minden szükségünket betöltse, hiszen előttünk jár, pontosan tudja, éppen mire van szükségünk vándorlásunk során. (5 Móz: 31;8) Isten a szolgálatom egész ideje alatt bátorított Igéje által. Több embernek el tudtam mondani az örömhírt: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő Egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (János: 3;16) Egyik alkalommal mentem be a kórterembe és azt kérdezte tőlem egy néni sírva: „Nővére, hogyan tudják ezt a sok munkát végezni?” Azt válaszoltam: „Úgy, hogy Isten ad hozzá erőt.” Több beteg is hálásan köszönte meg az értük végzett szolgálatot. Jó volt látni, ahogy Isten munkálkodott a szívekben. Megtapasztaltam a nehézségben az összetartást és a kollégák egymás iránti segítőkészségét. Hálás vagyok Istennek, hogy részese lehettem ennek a különleges ápolási munkának. Valósággá vált az Ige, amivel biztatott Isten. Megismerhettem más kolléganőket és együtt dolgozhattunk velük a betegek felépüléséért. Nehéz volt megélni, ha valakit közülük elveszítettünk, de az ÚR ebben is adott segítséget. Egyedül Övé a Dicsőség! Soli Deo Gloria!

Mucza Erika

VALAHOGY LELKILEG TOVÁBB KELL TUDNI LÉPNI!

Interjú dr. Bödök Gergely történésszel

Mennyire fáj a ma emberének a trianoni békeszerződés, hogyan viszonyuljon a keresztény ember Trianonhoz? – egyebek között ezt kérdeztük a csallóközi felmenőkkel rendelkező történéssztől, dr. Bödök Gergelytől, aki sok szállal kötődik gyülekezetünkhöz. „A Fasor életünk legfontosabb mozzanatait jelenti: itt volt az esküvőnk, tavaly itt kereszteltük meg kisfiunkat Lázárt, és, ha megadatik, az ősszel születendő Lukácsot is itt szeretnénk” – nyilatkozta lapunknak.

– A Válaszonline.hu felületén megjelent esszéjében különösen szépen emlékezett meg csallóközi gyökereiről, Gellérről, Nagymegyeréről, a dédijéről, akinél gyerekként a nyarakat töltötte. Meséljen kicsit magáról, a dédiről, hol született, hol járt középiskolába, s mikor került Budapestre?

– Ismertem olyan határon túli magyarokat, akikben munkált valamiféle kisebbségi érzés azért, mert nem Magyarországon születtek. Szerencsére bennem ilyen soha nem volt, sőt, néha talán még kérkedőnek is tűnhettem azzal, ahogy származásomról beszéltem. Ez az idővel levetkezett kamaszos dac persze egy pszichológus szemszögéből tűnhet akár épp

a határon túliságból fakadó túlkompensációs kényszernek is, nem tudom. Akárhogy is, soha nem rejtettem véka alá, hogy a Felvidéken születtem, egész pontosan annak is a nyugati fertályán, Dunaszerdahelyen. Jelentős részben Nagymegyerén éltünk, kamaszkoromat viszont a komáromi Selye János Gimnázium és a részben anyai nagyszüleimnél, részben kollégiumban töltött évek határozták meg. Talán, ha azt mondom, hogy csallóközi srác vagyok, akkor az élő és elhunyt felmenők közül sem bántódik meg senki. Tízéves koromig a szünidő jelentős részét viszont nem ezekben a városokban, hanem zömmel egy Nagymegyerhez közeli kis falucskában, Gelléren töltöttem az anyai nagyszüleimmel és a sokáig élt dédszülőmmel. Itt volt református lelkipásztor a dédnagyapám, Erdélyi Pál, akit még lehetőségem volt személyesen is ismerni. Fia, az én keresztapám esperes volt, az ő gyermekei pedig mindketten ma is lelkészek. Ma is úgy emlékszem ezekre a gelléri nyarakra, mint a kizökkent idő önfeledt és szárnyalóan szabad gyermeki időszakára. Ez, a református templom tőszomszédságában lévő, az egykori nádtetős épület helyére épített kockaház áll ma is lelkileg a legközelebb hozzám. Dédnagyanyám egyszerű parasztasszony volt, háztartásbeli. Nagyapám viszont már első generációs értelmiségi lehetett és később legendás tanára lett a Selye János Gimnáziumnak. Dédim egy mára már kevesek által ismert régi csallóközi nyelvjárást beszélt, rendkívül találó kifejezésekkel. A dialektus azóta se változott sokat, a szavak viszont rohamosan gyorsan kopnak ki a közbeszédből, szerencsére, ha otthon vagyok, pár nap után visszatalálnak hozzám. Budapestre 2001-ben kerültem, amikor

Gellér, a kis falu, ahova annyi emlék köti

teljesült az álmon és felvettek az ELTE BTK történelem szakára. Többször tartottam előadást már a trianoni békeszerződésről, bár nem vagyok célzottan a téma kutatója, az aláírásának a centenáriuma viszont szerettem volna írni valami személyesebbet is. Bár még nem tud olvasni és mindebből mit se' fog fel, az említett írást leginkább, az akkor még csak pár hónapos kisfiam ihlette. A szöveg egy félig felvidéki származású Budapestre született csecsemő számára készült szubjektív esszé: a felvidéki magyar múltam egy-egy szeletéről, alakjairól, szavairól és titkairól. A tükörben néha még mindig fiatalembernek gondolom magamat, holott belegendolva már huzamosabb ideje élek itt, mint ott. Megszokhatatlan ez az örökös „itt” és „ottozás” is – ahogy öregszem, mindinkább érzem annak drámáját, hogy a zuglói itthon az nem az otthon, és napról napra újratanulok ennek feloldhatatlanságával együtt élni.

– *Mivel foglalkozik, s mennyire hatja át hivatásában, gondolkodásában az, amit felmenőitől kapott?*

– A kutatási területem elég szerteágazó, de a vizsgált témáim egymással összefüggnek és időben is átfedik egymást. Az időhatár nagyjából 1918 és 1921 közé tehető. Az első világháború, a háborús vereség és a Monarchia bukását követő impériumváltások, a kaotikus viszonyok közt fogant rövidéletű berendezkedések és a Nagy Háborút túlélte erőszak időszaka ez. Ebben a pár évben a háborús reflexek, az emberélet kioltásának mindennapos tapasztalata és a trauma volt a jellemző. Mostanra évek óta foglalkozom már a hazai vörösterrorral, a fehérterrorral és a román megszállással, amik az általam is vezetett Clio Intézet vállaltan hangsúlyos kutatási területei közé tartoznak. Tagadhatatlan, hogy gondolkodásomat leginkább édesapám, a 2010-ben elhunyt Bödök Zsigmond csillagász határozta meg, a maga utánözthatatlanul szuggesztív és érzelmileg telített

megközelítésével. Ebből persze szükségképpen jócskán kopott azóta, és ha történelemről írok, akkor az esetleges érzelmi bevonódást amennyire csak lehet igyekszem elkerülni. Tökéletesen persze soha nem lehet, és nem is hiszek a vegytisztán objektív történetírásban, de törekedni maximálisan kell rá. Szakmai ars poeticám és történelmi világlátásom kialakításában a legtöbbet egykori témavezetőmnek, Romsics Ignác professzornak köszönhetem, aki meglehet szakmája művelésekor szenvtelen tudósnak tűnik, valójában nagyon is érzelmes alkat. Bárcsak a munkamoráljából is minél többet elsajátíthatnék! Amióta két erdélyi kopó van, az utóbbi évben a hazai vadászatok történetének a búvárlása is beszippantott. Családunk anyai ágán több felmenő is kiváló vadász volt és ma is az.

– *Történészként mennyire határozza meg a magyarsághoz való hozzáállását a családi háttér, indíttatás?*

– A kezdetekkor a családi háttér, meg a környezet, amiben éltünk, nyilván sok mindent meghatározott. Abban volt zavar, hogy Csalóköz volt az otthonunk, de Magyarország volt a hazánk, viszont Csehszlovákiában laktunk. Ennek a viszonyoknak a furcsaságát gyerekfejjel is felfogtam, még úgy is, hogy gyerekként alig találoztunk szlovákokkal. Egyszer a késmárki evangélikus templomban aztán az apám nyakában ülve megkérdeztem, hogy nem lehetne-e ezt az egész hóbelevancot valahogy „visszacsinálni?”. Mire a suttogó kérdésére, hogy mégis

hogyan, azt feleltem, hogy „valami csatával”. Ma már én is mosolygok ezen, hogy pár évesen mennyire az erő abszolutizált nyelvén véltem elintézhetőnek a nagypolitikai kérdéseket. Arra is tisztán emlékszem, már egészen a nyolcvanas évek végi közelgő rendszerváltás szellemében, hogy hat évesen a kötelező május elsejei felvonuláskor az ikertestvéremmel magyar zászlót lengettünk. Egyszerűen azért, mert ezt adták otthon a kezünkbe. Persze az, hogy magyarok vagyunk ugyanolyan természetes dolog volt számunkra, mintha valaki Magyarországon született, de mivel a helyzetünk mégiscsak más volt, ennek hangsúlyai természetes módon felerősödtek. A családom másik ágán pedig a szívósan őrzött reformátusság észrevétlenül és kimondatlanul fonódott össze a magyarságunkkal, amit a mai napig is így érzek és élek meg. A karácsonyi ünnepek közös imádkozásai és a szilveszteri éjféli himnusz meghallgatása számunkra szakrális jelentőséggel bírt. Ezek az emlékek itt vannak bennem, ezért bevallott elfogódottságaim vannak és történésként a magyar történelem kitüntetett szerepet játszik az érdeklődésemben. Nem beszélve arról, hogy ezen a csodálatos nyelven gondolkodom, írok és fejezem ki élőszóban is a legjobban magamat. De ezt igyekszem nem érvényesíteni amikor dolgozok. Sőt, azt vallom, hogy a magyar történelem különböző mozzanatait és alakjait is tudni kell reálisan értékelni. És úgy sem szabad tenni, mintha az a tágabb politikai környezet, amiben éltünk és élünk ne lenne hatással ránk. Nincs ugyanis magyar történelem Európai, de legalábbis Közép-Európai történelem nélkül.

– Idén is írt egy tanulmányt a Rubicon folyóiratban Trianonról és annak örökségéről. Hogyan látja, a mai Magyarországon 2021-ben „fáj” még az embereknek az ország kétharmadának elvesztése, vagy ez is éppúgy a történelem része már csak, mint a tatárjárás vagy a mohácsi vész, ami a távoli ködbe vész?

– Ma azt mondanánk, hogy mindaz, ami 1920-ban történt kollektív trauma volt és sokkolta a magyar társadalmat. Persze a békeszerződés tulajdonképpen aláírása csak megpecsételte mindazt, ami már 1918-ban, vagy a háború alatt elkezdődött. Az összeomlás, az idegenajkú lakosság feltűnése az akkor még jelentősen magyar többségű városokban, a bemasírozó idegen katonaság tömegei, az impériumváltás és a menekülés komoly lelki megrázkódtatással és egzisztenciavesztéssel járt. Általánosságban viszont igaz az a tapasztalat, hogy egy adott történelmi eseménytől való időbeni távolodás, jótékony hatással van az általa gerjesztett indulatokra. A 19. század második felének közjogi csatározásait még nagy mértékben dominálták az 1848-49-es szabadságharcról folytatott, utólag teljesen terméketlenné tűnő viták, a forradalom még élő matuzsálem korú bakáit pedig 1918-ban is feltuszkolták a színpadra. Ma pedig azt látjuk, hogy 1848-49 közös ünnep tud lenni, a Nemzeti Panteonban pedig megférnek a 48-asok és a 49-esek is, Kossuth is, Deák is, Széchenyi is, Görgey is. A tatárjárás és a mohácsi vész ma már nem generálnak indulatokat és miattuk senkinek eszébe nem jut haragudni a mai mongolokra vagy a törökökre. Trianonnal ugyanakkor más a helyzet: a két világháború közötti közbeszédet jelentősen meghatározta a békeszerződés igazságtalanságainak hangoztatása, a veszteségre való emlékeztetés és a szükséges területi revízió sürgetése, a második világháborút követően viszont évtizedekig nem lehetett bolygatni a kérdést. Ez a „némaság” a hetvenes évek második felében kezdett oldódni, ma is használható munkák jelentek meg, a rendszerváltás óta pedig a kérdéskör bőséges szakirodalma áll az érdeklődők előtt. Trianon különböző aspektusairól intenzív kutatások folynak, ezek újabban leginkább diplomáciatörténeti-, a békeszerződés gazdasági és társadalmi következményeit sokoldalúan bemutató munkákban és a menekültkérdést

köztudatba hozó kötetekben látnak napvilágot. A centenáriumot ugyan derékba kapta a vírushelyzet, de az így is látszódott, hogy ma sem érzelemmentes a hozzáállás kérdéshez, és ez teljesen természetes. A Trianon 100 – Lendület kutatócsoport legújabb kutatásai szerint a magyar lakosság legalább egyharmada érintett közvetett módon a békeszerződésben, úgy, hogy felmenői közül többen Trianon áldozatai: állami alkalmazottak, az új államra tett esküt megtagadó köztisztviselők leszármazottai, vagy egyszerűen csak a határon túlról Magyarországra menekült családok utódai. Ezekben a családokban a száz évvel ezelőtt történtek természetes módon intenzívebben vannak jelen. Trianon azért sem tudott még történelemmé válni, mert a határon túli magyarok helyzete ezt a kérdést továbbra is a felszínen tartja és amíg a helyzetük nem nyer mindenhol kielégítő megoldást, ezt felszínen is fogja tartani. Az ő sorsuk, és magamat se vonnám ki ebből a közösségből, nagyban függ a magyar és szomszédos államok közti jó viszonytól. Szlovák-magyar és román-magyar relációban ezek a kapcsolatok elég jók. Ugyanakkor a Beneš dekrétumok ügye, a házelnök somorjai beszéde, vagy akár az Úzvölgyi katonai temető körüli incidensek mutatják, hogy ezek a kapcsolatok mennyire törekenyek. Legrosszabb a kárpátjai magyarok sorsa, ahol a magyar kisebbség évek óta a csúcsra járatott állami nacionalizmus célkeresztjébe került. Szomorú látni, hogy különösen a választásokhoz közeledve, mennyire erősödik fel a magyar kártya. Sajnos ez borítékolhatóan mindaddig így lesz, amíg magyarelles indulatok talaján szavazatokat lehet szerezni. De hogy ne legyenek ennyire borúlátó, az ugyanakkor tagadhatatlan, hogy az elmúlt évtizedben számos üdvös fejlemény történt. A magyar és határon túli magyar kapcsolatok ápolása sohasem volt ennyire zökkenőmentes. Én még emlékszem, akárcsak 15-20 évvel ezelőtt milyen érzés tört rám, ha át kellett

mennem a szlovák-magyar határon, ha pedig Erdélybe utaztam, akkor a román határon lebonyolított vámvizsgálat mennyire a nyolcvanas éveket idéző kellemetlen, időnként megalázó, és megbízhatóan idegőrlő, lassú procedúra volt. Ma ez nincs így.

– *Mit kezdjünk Trianonnal, hogyan viszonyuljon a keresztény ember Trianonhoz?*

– Nincs a zsebemben a bölcsek köve, ugyanakkor azt gondolom, hogy örökös daccal és fájdalommal nem lehet élni. Az, ha minden nap előszámláljuk a veszteségeinket, nem vezet sehova, ráadásul rajtunk kívül különösebben nem is érdekel senkit. Valahogy lelkileg tovább kell tudni lépni és meg kell tanulni a kialakult helyzetet elfogadva a lehetséges kitörési pontokat megkeresni. Azok a keresztények, akik a Jóisten segítségére tudnak támaszkodni ebben a helyzetben is nyilvánvalóan könnyebben találtak és találnak lelki fogódzót. A praktikus énem viszont azt javasolja, hogy érdemes „saját revíziókkal” előállni. Például elmenni a lehető legtöbb határon túli magyarlakta területre, személyes benyomásokat szerezni és kapcsolatokat kialakítani. Mi például évek óta járunk Erdélybe, hogy megismerjük ennek a csodálatos vidéknek az ezer arcát és még most is szinte alig láttunk belőle valamit. Örülünk annak, hogy olyan lehetőségeink vannak, amik korábban soha nem voltak és sokaknak nem adattak meg. Csak fel kell ülnünk a buszra és a vonatra. Bármit is gondolunk az elveszített területekről, Sáros, Poprád, Szatmárnémeti, Szabadka, Gyimesközéplek vagy Kézdivásárhely csak annyira lesz a miénk, amennyire azt magunknak megismerjük.

– *Őn is fasori gyülekezetünk tagja, hogyan került kapcsolatba a Fasorral? Mi köti ide? Mi az, ami különösen kedves Ön és családja számára a templomban?*

– A fasori gyülekezettel a feleségem ismertette meg, akit eredetileg pravoszláv hitre kereszt-

teltek, és felnőttként vált református vallásúvá. Régi, többszáz éve Magyarországon élő szerb családból származik, a hagyományokat ma is őrzik, azonban egy kritikus éle szakaszában itt a Faszorban találta meg a Megváltóját és a lelki békéjét. A faszori gyülekezet előtt pár éve konfirmált és ő hozott ide magával. Somogyi Péter átütő prédikációi, sugárzó hite és felesége, Krisztina lefegyverző kedvessége engem is megfogtak, velük és küldetésükkel kapcsolatban bevallottan elfogultak vagyunk. Azóta igyekszünk minél többször a gyülekezetbe járni, Zsuzska pedig a helyi kórusban is énekel, amikor teheti, de sajnos próbákat a korona-vírus egy időre megakasztotta. A Fa-

Bődök Gergely, felesége, Zsuzska és kisfia, Lázár

sor életünk legfontosabb mozzanatait jelenti: itt volt az esküvőnk, tavaly itt kereszteltük meg kisfiunkat Lázárt, és, ha megadatik, az ősszel születendő Lukácsot is itt szeretnénk.

Cseke Hajnalka

ÉRTÉKELD AZ ESEMÉNYEKET AZ ÚR SZEMSZÖGÉBŐL!

Jelnyelvi gyülekezet

Van egy elképzelésünk arról, hogyan halad az élet, s milyen lépcsőfokok vezetnek felfelé akár a szolgálatban is. Ez a haladás a fejlődés, vagy ahogy a Biblia mondja, erőről erőre jutni, míg megjelenünk Isten előtt a Sionon (Zsolt.84:8.). Bennem is élt egy ilyen út képe arról, hogyan lehet több hit-tancsoportom és tanulóm, s a konfirmációra is felkészülnek, ami az áldás és a siker jele. Meg is történt, amit szerettem volna az idei év első felében: februártól 14 csoportom lett.

Az egyik iskolaigazgató így értékelte a helyzetet: „Jó az Úr hozzád.” A lábaimnak viszont más volt a véleménye. Visszeres problémáim annyira súlyosbodtak, hogy hirtelen az is kérdéssé vált, másnap be tudok-e menni az iskolákba órát tartani. Maga az Úr rendelte el számomra a digitális oktatást, és néhány hét alatt újra járóképessé váltam.

Amikor valamilyen különleges helyzetbe kerülök, legyen az pozitív vagy negatív, mindig megnézem az igés öröknaptárimat, hátha van bennük valamilyen üzenet számomra. Akkor ezt olvastam: „kevesen voltak hű, sokra bízlak ezután.” Így is lehet értelmezni a helyzetet, az Úr szemszögéből, hogy Isten bízott rám több szolgálatot, több hallássérültet, akiknek a pásztor lehetek. És ha az Úr adta, akkor nem hagyja elveszni sem. „Minden gondotokat őreá vesétek, mert neki gondja van rátok” (1Pt 5:7.).

Sok minden történt a járvány kitérése óta. Dicsőség az Úrnak, hogy az alkalmakról, az ünnepi igehirdetésekről jelnyelvi videófelve teleket készítettünk Toronyi Oszkárné presbiter testvérrel, amelyek felkerültek a Faszor honlapjára.

Februárban a Julianna Iskolában tartottam előadást a siket kultúráról és a jelnyelvről. Áprilisban jelnyelvi temetési szolgálatom volt

a Rákospalotai temetőben. Igehirdetésemnek ezt a címet adtam: „Nyitás az örökkévalóságra”. Hűséges gyülekezeti tagunk ugyanis már nem láthatta a földi „nyitást”, amiről annyi szó esett azokban a hónapokban, részese lehetett viszont egy másik nyitásnak, az Örökkévalóságra.

A hitoktatásban az egy hónapra elrendelt digitális oktatás után is használtam a Református Pedagógiai Intézet anyagait. A gyerekeknek nagyon tetszett a diavetítéses feldolgozás, nagy élvezettel és kíváncsisággal koppintottak a táblára, hogy lássák a folytatást. Interetnes feladatokat is sikerült megoldaniuk. A Gyengénlátók Általános Iskolájában két első osztályos tanulóm volt a mostani tanévben. A hittankönyvből már a legelső tanórán igyekeztek elolvasni minden szöveget, pedig csak nagyon közelről látnak, szinte belebújnak a lapokba. Egyikük, miután megértette az olvasottakat, így szólt: „Jézus feláldozta magát értem”. Csodálatos, ha egy gyermek ilyen belső hozzáállást hoz otthonról. Jövőre már hárman lesznek ebben a csoportban. Egy másik tanulónak, Jázminnak komoly műtétje volt, egy hónapig nem tudott iskolába járni. Meglátogattam a családot, ahol a kislány kedvencével, Garfield cicával is megismerkedtem. Nekem két papagájom van, s az iskolában is mindig érdeklődünk egymástól állataink iránt. Nagy öröm, hogy ez a család nyáron jelezte, Jázmin jelentkezik konfirmációra. Egy másik leány, Sára is elkezdte a felkészülést. Dicsőség az Úrnak, hogy munkálkodik a gyermekszívekben is. Így a feladatom is egyre több, hiszen mindenkit az egyéni képességei figyelembevételével kell felkészítenem.

Hiteles keresztyén élet

Persze már tanév közben is voltak konfirmandusaim. Egyik órán az volt a téma, hogy nem elég az, ha csak névlegesen vagyunk keresztyének, hiszen, ha valakinek a neve „Szabó”,

nem biztos, hogy tud ruhát varrni. A tanulóm azonban kreatívan átalakította a választ: Ha valakinek a neve „Halász”, még nem biztos, hogy tud halat fogni. Jézus Krisztus ezen fiatal tanítványának a neve: Halász Leila. Nincs nagyobb dolog és boldogság, mint amikor valaki a saját életére kezdi alkalmazni a tanultakat!

A július 25-i kereszteleés után készült csoportkép

Lelkészi szolgálatomban fontos az önképzés. Szakterületemen ilyen a jelnyelvgyakorlás, de a pszichiátriai betegségek, a lelki zavarok alaposabb ismerete is, mivel a hallássérülteknél gyakoriak e betegségek. Ezért olvasok most egy szakkönyvet. Nem mintha megoldást jelentene a problémára, de segít meglátni az orvostudomány esélyeit vagy éppen tehetetlenségét a pszichés betegségekkel szemben. Megmutatja, hogy a szakembereken is a reménytelenség és a tehetetlenség béklyója lehet, mert előfordul, hogy nem tudnak segíteni, és ez arra ébreszt rá mindannyiunkat, hogy a mindenható Istennek lehet, sőt van hatalma a lelki zavarok felett is.

A piros esernyő

Július 25-én Komor Jázmin a keresztség sáramentumában részesült a jelnyelvi gyülekezetben. A család életében több éves út vezetett el idáig, döntések és halogatások, de eljött a nap, amikor mindenki ott állt az Úr asztala

Komor Jázmint kereszteli Marton Piroksa lelkipásztor

előtt, hogy fogadalmat tegyen. Igehirdetésem címe: „Piros esernyő és erőforrás”. A sákramentumokról beszéltem, a keresztségről és az Úrvacsoráról, hogy azok látható szent jegyek és pecsétek, és itt a hangsúly azon volt, hogy nekünk, embereknek milyen fontos, hogy lássunk, érezzünk és tapasztaljunk valamit. Egy igazi esernyő kinyitása mellett hangzott a történet arról, hogy egy fiú piros esernyőt vett a szeretett lánynak ajándékba, amely mindig emlékeztetheti őket szerelmükre. Amikor aztán sok év után elhidegültek egymástól, a feleségnek eszébe jutott a piros esernyő. Felment a padlásra, lehozta, leporolta, és ahogy felidéztek a régi emlékeket és ígéreteket, megújult a kapcsolatuk. Ahogy a piros esernyő látható és megfogható volt, épp ennyire volt fontos a látás, a közös tapasztalatok akkor is, amikor Jézus a földön járt (az 5000 ember megvendégelése, a tenger elcsendesedése). Jézus tudta, hogy elmegy az Atyához, és lesznek, akik elhidegülnek az Úrtól. Azért adta a sákramentumokat, hogy mindig emlékeztessenek bennünket: vegyük észre, ha a Biblia a polcon porosodik, vagy ha látjuk a sákramentumokat és nem értjük, akkor jusson eszünkbe, bizony, kellene tudnunk. A piros esernyő emlékeztette a párt arra a kötődésre, szeretetre, ami akkor töltötte el őket, amikor először ültek alatta. A sákramentumok pedig emlékeztetnek minket arra, hogy hol kellene tartanunk a hitéletben,

mekkora áldozatot hozott értünk Jézus, és hogy milyen szinten állunk most valójában?

Látja az ÚR az életünket

És nemcsak az a fontos, hogy én látom a szent jegyeket és pecséteket, hanem az is, hogy engem is látnak. Látja az Úr az életünket, hogy megtartjuk-e, amit az Úrasztalánál ígértünk. Mi, felnőttek, felelünk azért, hogy mit lát a gyermek az életünkön. Vajon tudunk-e a olyan nevelést adni a gyermeknek, hogy ha felnő, saját döntése lesz, hogy konfirmációs vizsgát tegyen? Az igehirdetést egy másik történet zárta egy országról, ahol nagy volt a szárazság. A lelkész imaközösséget hívott össze a templom elé, hogy esőért imádkozzanak. Sokan jöttek, és nem üres kézzel: némelyek Bibliával vagy énekeskönyvvel, míg mások keresztet hoztak. A lelkész szeme egy kislányon akadt meg, aki az első sorban ült egy piros esernyővel, jelezve, hogy valóban hiszi, Isten meghallgatja az imádságot. Ez a piros esernyős kislány, aki példa volt a hit és a cselekedetek összekapcsolódására, lehet akár Jázmin is, aki most részesült a keresztség sákramentumában. Persze csak akkor, ha komolyan vesszük a fogadalmunkat. Istentisztelet után szeretetvendégségben lehetünk együtt. Külön köszönöm Toronyi Oszkárné, Aranyos Béla és Bálint Árpádné testvéreknek a sok munkát, fáradozást, hogy végig a segítségünkre voltak.

Marton Piroksa lelkipásztor

Az a bizonyos piros esernyő – a hallássérültek közötti szolgálatban fontos a szemléltetés

VELEM VÁNDOROL ÚTAMON JÉZUS

Konfirmandusok bizonyágtétele

Áldjad én lelkem a dicsőség erős királyát – zengtük örömmel, felszabadultan ezt a közkedvelt, emelkedett hangú dicséretet ünnepi istentiszteletünkön, május idusán templomunkban. Ünnepi volt ez az alkalom, egyrészt azért, mert a járvány hosszú ideje után újból sokan együtt lehettünk az Isten házában, másrészt azért, mert négy felnőtt és huszonkilenc fiatal konfirmandus ünnepélyes fogadalmat tett a mi Urunk Jézus Krisztus iránti hűségéről.

Szószéki igehirdetéssel Somogyi Péter lelkipásztor szolgált, aki a fiatalok kétéves felkészítését elvégezte. A János 7,37-39 versekből Jézus szavait idézte: „*Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám és igyék*”. Mint kifejtette, aki enged ennek a hívásnak, annak életmegelevenítő, csodálatos találkozásban lesz része a megfeszített, meghalt és föltámadott Úrral. Más emberként, teljes életet élhet ebben a töredezett, önellentmondásos, szomjúhozó világban, s az örök élet forrását ismeri meg Jézusban.

Fontosnak tartjuk, hogy néhány fiatal személyes bizonyágtételéből idézzünk újságunk hasábjain. Ezért buzdításul és példaként az emmausi tanítványok meghatóan szép történetét villantottuk föl előttük. Különleges, nem mindennapi lehetett hazafelé menet az ő útjuk, miután hozzájuk csatlakozott Úr Jézus az első húsvét reggelén, és – önmagáról szólva – tanította őket, magyarázta nekik az Írásokat, nyitogatta szemüket az Isten titkainak meglátására. A konfirmandusokkal is valami hasonló dolog történt a felkészítés idején, a szabadító Krisztus megszólította őket, és velük vándorolt

hosszú hónapokon át – egészen a célig. Isten elhívott gyermekeiként bizonyára sokszor átélik majd azt a nagyszerű életörömet, hogy másoknak is tudnak segíteni – azt, hogy mások is felismerik az ő elhívásukat, tenni akarásukat környezetükben. Az első úrvacsoravétel utáni bizonyágtételük egy-egy gondolatát ezzel a reménységgel adjuk közre.

Kovács Zétény

Az elmúlt két év számomra egy igazán szép időszak volt, legfőképpen a konfirmációra való felkészülés miatt. A felkészítő órák olyan alkalmak, amiken a református keresztyén hitünk tanításait, egyházunk életét, valamint az egyház Urát, a mi Urunk Jézus Krisztust megismerhetjük. Ezáltal a konfirmáció a hitre jutás alkalmává lehet. Kézhez kaptunk egy olvasókönyvet, amelyből 112 kérdés-feleletet kellett megtanulnunk hitünk megerősítésére. Benne csupa olyan kérdéssel foglalkoztunk, amelyekre rengeteg ember keresi a választ. Miközben olvassuk, elgondolkozunk rajtuk, új szemszögből is meg tudjuk vizsgálni azokat.

A felkészítő lelkész minden alkalmat nagy igyekezettel, végtelen türelemmel tartott meg, és nagyon nagy segítséget nyújtott a kérdések megtanulásában is. Mindenkor ott állt mellettünk, és az órákat is igen érdekessé tette. Az is segített a felkészülésben, hogy ott voltak a barátaim, akikkel együtt hallgattuk az Igét, együtt éltük át a tanulás nehézségeit, és együtt bizonyosodtunk meg arról, hogy Krisztushoz tartozunk.

Biztatok mindenkit, hogy bátran induljon el, konfirmáljon, hiszen életének kimenetele

megváltozhat ettől. Lesznek nehézségek, de sose feledjük, hogy van Urunk, és Ő mindenben megsegít bennünket.

Nagy Ágoston

A gyermek-konfirmandus csoport legidősebb tagjaként indultam el ezen a „felfedező úton”. Hetedikben még nem éreztem magam készen, de később, amikor az élet vihara kicsit elcsendesedett, akkor tudtam teljesen koncentrálni erre.

Egy előrehozott német érettségi vizsga miatt a konfirmációra megosztott figyelemmel tanultam. Főként a bibliai idézeteket néztem át, abban bíztam, hogy miként az emmausi tanítványok mellett, mellettem is ott sétál a Megváltó, és a kérdések többségére könnyedén válaszolok – hiszen ebben az értékrendben neveltek.

Közvetlen családomon kívül a környezetem is nagy segítséget nyújtott. Osztályomban egy nagyon jó és nagyon „bigott” barátommal sokat beszélgettünk erről, mivel ő velem egy időben bérmálkozott. Sokat viccelődtünk azon, hogyha az evangélikus iskolában hitvitázik a katolikus és a református, az már ökumené. A vitáink alatt sok érdekességet tanulhattunk egymás felekezetről, hithez való viszonyáról.

Egy másik társaság, ahol szintén sokat tudtunk erről beszélgetni egy hagyományörző huszárcsapat, amelynek tagja vagyok. (Ezért nem a konfirmáció lett életem első „beavatási szertartása”, hiszen a huszárrá avatásom ezt már megelőzte.)

Nagy élményem volt a vizsgára való közvetlen készüléskor, hogy egy olyan Igét akartam magamnak választani, amely huszárságomhoz is kapcsolódik. Ezért már régóta a Filippi 4,13 foglalkoztatott: „*Mindenben van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít*”.

A hadtörténelem leghíresebb bibliai Igéje ez (Cromwell imádkozott így minden csatája

előtt – állítólag). Azonban az Efézus 6,17 is eszembe jutott, amiben szerepel egy lelki kard, amihez hasonló volt az eskü, amit huszárrá avatásomkor mondtam el.

A gondviselés vezetését látom abban, hogy a próbákön a sorban mögöttem álló éppen a Filippi 4,13 verset mondta választott Igéként – így a gyors változtatás kifejezetten jól jött számomra.

Pataki Sára

Emlékszem, milyen izgalommal léptem be a templomba azon a vasárnapon. Két csodálatos, együtt töltött éven keresztül egyszer sem izgultam ennyire, de amikor szólítottak, valamilyen boldogsággal kevert büszkeség fogott el.

Egy gyönyörű, érzelmes pillanat volt, hogy édesapám, a gyülekezet lelkipásztora áldott meg. Amikor elhangzott a felhatalmazás, hogy mostantól a gyülekezet önálló tagjai vagyunk, elhagyta egy-két könnyecsepp a szemem. Miután az ifisek egy megható köszöntés keretében befogadtak maguk közé, és az egész templom énekelt, újra meg újra, minden kis mozdulatban és szóban Istenünk szeretetét éreztem.

Szabó Lilien

A konfirmáció segítségével sok kérdésre választ kaphattam. A legmeghatározóbb pillanatok a konfitáborok voltak, ahol még jobban érezhettem Isten közelségét és szeretetét.

A kétéves felkészülés végén olyan emberekkel tehettem bizonyosságot, és vehettem úrvacsorát, akiket kiskorom óta ismerek, és a barátaimnak mondhatok.

Kelenik Dániel

Az elején kissé félve érkeztem, de szerencsére már voltak ismerőseim a közösség-

ben. Kezdetben nem szívesen jártam el ide minden pénteken. Csak azért jöttem, mert a szüleim megkértek erre, ők és nagyszüleim szeretnék volna, ha konfirmálok. Aztán ahogy teltek a hónapok, egyre jobban megszerettem az itteni embereket és Péter bácsi tanítását. Mindig kíváncsi voltam, hogy vajon miről lesz majd szó. Ahogy egyre többet jártam, úgy egyre jobban éreztem Jézus Krisztus jelenlétét először ott a teremben, majd később az online órákon otthon is.

Dobra Ilka imádsága

Hálát adok neked Urunk, hogy a konfirmációi előkészítón végig velünk voltál. Köszönöm, hogy megsegítettél, és a gyülekezet előtt vallást tehetünk a hitünkről és Rólad, a mi mennyei Atyánkról. Hálát adok, hogy velünk vagy ezekben a nehéz időkben, a járványban is, és megállhatunk előtted, elkötelezhetjük magunkat a Te követésedre. A Te szereteted és kegyelmed megszabadít minket minden nyomorúságunk

Csoportkép az idén konfirmáltakról

Az egész út végén következett a legnehezebb rész, a vizsgára való felkészülés. Nem keveset tanultam rá, de sokat segítettek a szüleim és maga Jézus Krisztus. A vizsga napján nagyon izgatott voltam, de szerencsére olyan kérdéseket kaptam, amelyeket hibátlanul meg is válaszoltam. Ezek után elégedett és megkönnyebbült lettem. A templomi bizonyágtétel során társaimmal együtt megválasztottuk a Heidelbergi Káté kérdéseit, elmondtuk a választott Igénket Isten színe előtt. Ha bármikor visszagondolok, örömteli emlékek fognak eszembe jutni.

ból, kérlek, add, hogy soha ne felejtsek el ezt. Segíts, hogy mindig Neked hálát adva és a Te nevedet dicsőítve tudjuk megköszönni mindazt a sok áldást, amiben részesítesz minket.

Add Urunk, hogy Neked tetsző életet tudjunk élni, és egész életünk azt bizonyíthassa, hogy Hozzád tartozunk, és a Te gyermekeid vagyunk. Adj erőt ahhoz, hogy mindig kitarassunk Melletted, a mi hitünk mellett. Kérlek, segíts, hogy a Te szereteted és békességed tükröződhessen rajtunk. Adj erőt ahhoz, hogy általunk is minél többen meghallhassák az örömhírt. Ámen

Közreadja: Dévai-Józsa Gábor

„VAN EGY PÁSZTOROM”

Fasori ifjúság

Folytatjuk 2020 tavaszán kezdett sorozatunkat, amelyben gyülekezetünk fiataljait mutatjuk be. Ezúttal Sántha Lillát kérdezte Nagy Réka Boglárka, aki

maga is az ifisek között szolgál. „A hitem leginkább úgy alakította az életemet, hogy megfontolttá tett. Hatást gyakorol rám, de nem teher”- emelte ki a Fasori Harangszónak Sántha Lilla. A székely családból származó gimnazista második családjának tekinti a fasori ifiseket, s idén május óta önállóan vezet csoportot a pénteki alkalmakon.

– Mesélj magadról, hány éves vagy, melyik egyetemre készülsz, választottál-e magadnak már pályát?

– 18 éves vagyok. A Szent Margit Gimnáziumban tanulok, idén végeztem a 10. osztályban, mert nyelvi előkészítő voltam. Erdélyben születtem, vérbeli székely leányzó vagyok, amire mindig is büszke voltam.

Jelenleg a diplomácia az, ami különösen érdekel. A Károli Gáspár Református Egyetem nemzetközi tanulmányok szakja a legszimpatikusabb, viszont még van bő egy évem eldönteni, hogy mit is szeretnék igazából, illetve, hova vezet Isten.

– Mikor kerültél a Fasorba? Te is „fasori bennszülött” vagy, aki már egészen kicsi ko-

rodtól részt vettél a Kincskereső táborokban? Milyen élményeket őrzöl ebből az időből?

A Kincskereső tábor megalapozta a hitemet

– Nem vagyok tősgyökeres fasori. A Julianába jártam általános iskolába és a kötelező vasárnapi Istentiszteleteken fogott meg a Fasor összetartó és épülő közössége. Elsős vagy másodikos lehettem, amikor részt vettem életem első Kincskereső táborában, Tahiban, ami megalapozta a hitemet és az Istennel való kapcsolatomat. Rengeteg emléket őrzök ebből az időből, amit valószínűleg sosem fogok elfelejteni.

– Hogyan alakította át az életedet a Jézus Krisztusban való személyes hit? Mennyiben változtatta meg a baráti körödet, érdeklődésedet?

– Keresztyén családba születtem, ezért nincs konkrét dátum vagy esemény, amit a megtérésemhez tudnék kötni. Számos meghatározó Isten közeli élményem volt már, amikor mélyen tudatosult bennem, hogy nekem van egy Pásztorom, aki minden bűnömmel elfogad, és a magáénak mond, aki nem hagy el és velem van. Ilyen volt például 2018. augusztus 5-e, a Konfirmálásom napja. Erdélyben, egy kis templomban a családom és az ottani gyülekezet előtt tettem vallást Jézusról. Meghitt és örömteli volt. Isten Ézsaiás 40;31 igéjével küldött utamra, amiből azóta is bátorítást és erőt merítek.

– Hogyan éled meg világi közegben a hitet, felvállalod?

– Igazából nem befolyásolja a baráti körömet az, hogy hívő vagyok. Hála Istennek

a „világi barátaim” is elfogadnak és szívesen hallgatják, amikor a hitemről vagy a vallásomról beszélek. Nyilván én is kerülöm az olyan embereket, akik káromolják Istent vagy megkérdőjelezik a létezését.

A hitem leginkább úgy alakította az életemet, hogy megfontolttá tett. Hatást gyakorol rám, de nem teher. Tehát nem az van, hogy elmegyek valahova a barátaimmal és azért nem csinálok valami rosszat, mert a hitem nem engedi. Szimplán jobbnak látom elkerülni az ilyen dolgokat.

– *Tudják rólad a gimnáziumban azt, hogy hívő vagy?*

– Igen, tudják. Alapvetően a Margitba olyan diákok járnak, akik tisztában vannak azzal, hogy ez egy katolikus iskola. Lehet, hogy ők nem élnek meg a hitüket és nem mutatnak különösebb érdeklődést a vallás iránt, de amióta ott tanulok egyszer sem kaptam emiatt bármilyen megjegyzést, lenézést.

Volt egy alkalom, amikor az egyik osztálytársam megkérdezte, hogy hogyan tudok olyan valakiben hinni, akit nem látok. Azt feleltem, hogy a hitem és a Biblia a segítségem. Sohasem esett nehezemre felvállalni, hogy keresztyén vagyok.

– *Mit jelent számodra a Fasor, az ifis barátok, ez a közeg, ami itt körbevesz?*

Rájöttem: ez az én pályám

– Öszinte leszek...három éve, amikor kezdtél, hogy elmenjek-e ifire, nem gondoltam volna, hogy ennyire fontos és releváns része lesz az életemnek.

Féltem. Azt hittem, hogy ott mindenki nagyon keresztyén, büntelen életet él. Eleinte nem is nagyon mertem a többiek előtt megnyílni. Aztán jöttek a komolyabb beszélgetések és lassacskán kezdtem mindenkit megismerni. Rá kellett jönnöm, hogy ezek a fiatalok is olyan emberek, mint én. Keresik Isten közelségét és vele akarnak tovább menni azon a bizonyos úton. Az általános

Lilla barátaival, Berzsák Rékával, Boross Hannával és Dékány Borókával

Lilla és fasori ifis társai

iskolás osztályommal nagyon jó kapcsolatot áptunk, fantasztikus közösség voltunk. Második családnak mondtuk egymást. Amikor gimnazisták lettünk, eltávolodtunk egymástól és nem hittem, hogy valaha lesz még egy olyan társaság, amelyről hasonló mondhatnék. Az ifiben töltött három évem alatt rájöttem, hogy de, van! Ezenkívül olyan jó tudni, hogy van egy állandó közösség, ahova tartozhatok. Nagyon szeretem a fasori ifis közösséget. Már serdülő koromban felmerült az ötlet, hogy szeretnék az Úrnak valamilyen módon szolgálni. Még a teológiai irányba való továbbtanuláson is elgondolkodtam, de rájöttem, hogy Isten nem biztos, hogy így akar munkálkodni az életemben, az életemen keresztül.

A 2020-as ifis táborban kaptam egy csoportvezetői lehetőséget és nem volt kérdés, hogy elvállalom-e. Tulajdonképpen ott kezdődött egy úgynevezett felismerés. Rájöttem, hogy ez az én pályám. Szeretek fiatalokkal beszélgetni, mert úgy érzem, könnyedén megértetem magam velük és bizalommal fordulhatnak hozzám.

Azóta elvégeztem az Ifjúságépítő/ Ifivezető képzést és 2021 májusa óta egyedül vezetek csoportot a pénteki alkalmainkon. Hálás vagyok Istennek, amiért egy olyan példa van előttem, mint Fruzszi (Börcsök Fruzsina, az ifisek oszlopos tagja, „egyik motorja” a szerk.) Remélem, hogy egyszer én is a nyomdokaiba léphetek.

Nagy Réka Boglárka

ÁLDÁSSAL TELI IFITÁBOR

2021 a tavalyi évhez hasonlóan sem volt könnyű, ám Isten kegyelme idén is engedte, hogy szervezhessünk ifitábort.

Augusztus 2. és 7. között a fasori ifjúság Tahitófaluiban töltötte a hetet, egy baptista üdülőhelyen. A hét témája a 31. zsoltár volt, eköré épültek az alkalmak és a csoportbeszélgetések is. A délutáni programok tovább színesítették napjainkat: sportoltunk, kirándultunk, játszottunk, énekeltünk, számháborúztunk és értékes beszélgetésekkel gazdagodhattunk, ám mégis talán a legfontosabb, hogy együtt növekedhettünk Istenben.

Résztevők a hétről: teljes lelki felfrissülésben volt részünk!

„Ismét sok-sok élménnyel gazdagodhattam ezen az ifihéten, hihetetlen volt megtapasztalni hogy Isten mennyire szól embereken keresztül. Tényleg felnyitotta a szememet

arra, hogyha én is szeretném, akkor lehetek az Ő eszköze és segíthetem az örömhír terjedését.” (Juhász Villő)

„Hatalmas öröm volt számomra, hogy ilyen sokan együtt voltunk, hallgathattuk Isten szavát és utána beszélhettünk róla. A hetet a jó kis sportprogramok, egyéni beszélgetések és közösségi programok tették még felejthetetlenebbé.” (Bruckner Márkus)

„Nagyon örültem, hogy ott lehettem. Teljes lelki felfrissülést éltem át, amit nagyon köszönök! Sok jó program volt és voltak a barátok, akikkel lehetett beszélgetni komoly dolgokról is. Hálás vagyok mindenkiért, aki ott volt!” (Demeter Gergő)

„A legtöbbet az adta nekem az ifitáborban, hogy megtapasztalhattam Isten: a csendben, de ugyanúgy a nevetésben, az egymás között

megnyilvánuló szeretetben. Az Ő szavaira könnyek fakadtak és a már felszabadult örömünk is az Ő munkája volt.” (Károlyi Kata)

„Az idei ifítábor áldással teli volt. A természetközeli csendes helyszín nagyban segítette az Istennel való kapcsolatunk építését, amely főleg az egyéni csendességben volt hasznos. Az esős napok miatt sem lett rossz a kedv a táborban, sőt, mindenki örömmel futott az ebédlőhöz a zuhogó eső közepette, amely frissítően hatott. Időjárástól függetlenül élvezhettük egymás társaságát.

Hálás vagyok minden napi igei részért, az előadásokért és az utána való csoportos beszélgetésekért, ahol elmélyíthettük az igei tudásunkat. Az Úr nagyon áldottá tette a hetet. A lelki feltöltődésen kívül bőven volt lehetőség a testi kikapcsolódásra is a röplabdázás, focizás, frizbizés, túrázás és pingpongozásnak köszönhetően. Remek alkalom volt ez a hét a közösségi kapcsolatok megerősítéséhez. Remélem, sok hasonló lehetőségre kerül sor a jövőben is.” (Csapó Arthur)

*Az összeállítást írta és szerkesztette:
Nagy Réka Boglárka*

Első este csapatépítő kvízben vehettünk részt

Esténként interjúkat, bizonyágtételeket hallhattunk.

A reggeli alkalmakat Édes Gábor tartotta, a 31. zsolnárt vettük végig napról napra, az alkalmak után pedig kisebb csoportokban beszéltük át az ehhez kapcsolódó kérdéseket.

Az esti szabadidőben beszélgettünk, társasoztunk, pingpongoztunk, de az éjszakai túra sem maradt ki a programból.

Sportban is volt részünk, a csapatok röplabdában mérhették össze tudásukat...

Utána pedig fociban is :)

A legkisebbek is részesei voltak az „ifitábor-élménynek”

Minden emelkedőt legyőztünk :)

SZÁRSZÓ, AHOL KINYÍLT A SZÍVÜNK!

Idén ismét együtt lehettünk csendeshéten, több, mint kétszázan, az SDG balatonszárszói táborában.

Szó szerint lelki és testi felüdülés volt ez mindannyiunk számára. A hét során a délelőtti és az esti igei alkalmak tematikája is a testi- lelki egészségünkről szólt, amelynek vezérgondolata Ezékiel könyvének 37. fejezete 1-14 versein alapult: „lelket adok belétek, hogy életre keljetek”. Ezen Isten-i ígéretre épültek az esti igehirdetések: miképpen vezet bennünket a Szentlélek, hogyan „jö el”, mi a módszere és a célja, míg a délelőtti áhítatokon, csoportos beszélgetéseken két alkalommal elsősorban a testi egészségünkről volt szó. *A maszk mögé menekülve, megelégedettség, ujjongástól- ujjongásig* című előadások a lelki életünkről szóltak. De mint láthattuk, a test állapotát is befolyásolja az, hogy lelkünk Istenbe, Krisztusba „kapaszkodik-e” Egyedül benne lát-e fogódzót. (Az igehirdetések már fenn vannak honlapunkon, www.fasor.hu, s meghallgathatóak. Éljük a lehetőséggel!) A héten, csak úgy, mint az elmúlt években, volt túra, játék, sport, zenébölcsi, s akik kultúrára vágytak, Pilinszky János születésének 100. évfordulója alkalmából irodalmi délutánon vehettek részt.

SZÁRSZÓI MOZAIKOK

Személyes megnyilatkozások

Titokzatos burokból éreztük magunkat

Egy pár gondolatot leírtam a családos héttel kapcsolatban, mint első „bálozó”, akarom mondani résztvevő. Férjemmel, Péterrel, először vettünk részt családi csendeshéten a faszori gyülekezettel. A hétre három gyermekünkötől kettő kísért el minket, Sára lányunk már szolgálóként volt jelen a kisebbek mellett. Izgatottan érkezünk, kicsit bátortalanul, hisz nem nagyon ismertünk senkit. Krisztina nagy mosollyal és még nagyobb örömmel fogadott minket, ami nagyon fontos első benyomás volt. Amikor az első esti alkalom során kiderült, először vagyunk ilyen héten, sorra jöttek oda hozzánk a testvérek kicsit érdeklődni, kicsit beszélgetni, ismerkedni. A szívünk is megtelt mosolygással. Egész

héten valami titokzatos burokból éreztük magunkat. Rengeteg különböző ember, különböző történetekkel, de mindannyiunkban volt valami közös. Isten szeretete, az irány, amerre nézünk. Tartalmas beszélgetések, délutáni röplabdameccsek, esti társasjátékok, sok-sok igei indíttatású beszélgetés. Számomra csodás élmény volt a reggeli közös

*Látogatás a gyógynövény
kertben*

Az Ószövetség könyvei „fejben” és a kézművelkedésekben

imádság. Fialat, öreg, gazdag, szegény, barna, szőke, mind-mind együtt imádkoztunk a hajnali hűvösben hálát adva a napért, amit Isten adott. Hálát adva ezért a csodálatos hétért, ahonnan mi felnőttek és a gyermekeink is igazi kincsekkel és meglelégedéssel tértünk haza. SDG!

Antal Livia

Jó nekünk itt lennünk!

Kisebb gyülekezeti közösséggel már vettem részt csendesheteken, de ez az első, „nagy” gyülekezeti hetem. Ebben a csodálatos, pihentető környezetben valóban igaznak érzem az SDG jelmondatát: „Jó nekünk itt lennünk.” A pandémia ideje alatt meggyengült hitem megerősítésére jöttem el, hogy testvéri közösségben a testi-lelki állapotom „feljavításán” dolgozzam. A reggeli imaközösségek, a jó hangulatú közös reggeli tornák, a rendkívül aktuális témákat feldolgozó délelőtti és esti alkalmak, és az azokat követő pá-

Az orvos előadónk válaszol

ros és csoportos beszélgetések a testvérekkel, a lelkigondozói beszélgetés mind-mind nagy segítséget jelentett ebben a megerősödében. Örömmel vettem részt Pilinszky János születésének 100. évét ünneplő irodalmi délutánon, ahol a testvérek által hozott, választott, felolvasott versekkel is szolgáltunk. A csoportokban és a délutánokon is felszabadultam, sok nevetéssel, játékokkal építettünk közösséget. Volt a legkisebbek számára zenebölcsisi, a nagyobbaknak és felnőtteknek túra egy gyógynövénykertbe vagy a balatonföldvári kilátóhoz. A csodálatos strandidővel induló héten fürödhettünk a Balatonban, később örülhettünk az enyhülést hozó lehülésnek is. Rengeteget kaptam a héttől. Elsősorban Isten

igéjét, amelynek megtapasztaltam megújító erejét, de új ismeretségeket, beszélgetéseket, és olyan kérdéseket, amelyeket feltétlenül át kell gondolnom; lélegzetvételt a maszkhordós időszak után. Egészében reménységet a testi-lelki újjászületésre.

„...*Lelket adok belétek, hogy életre keljete...*” Ezékiel 37,1-14

Draskóczi Ágnes

A keresztyén élet: csapatjáték

Pataki András előadásából (többek között) ez az üzenet ragadott meg:

Posztmodern korunkban egyedül ÉN vagyok fontos, ezzel szemben a keresztyén

élet egy csapatjáték. Hol vagyok ebben a játékban? A pályán a játékosok között vagy a kispadon bevetésre készen, esetleg a lelátón passzív nézőként? Legyünk tagjai a győztes csapatnak, ne csak rajongói! Mindenkire szükség van. A képességek, tulajdonságok, amiket kaptunk ne az önmegevalósítás, az egyéni ambíciók, hanem a szolgálat eszközei legyenek!

Halász Kinga

Felemelő érzés volt látni a „Fasori Utánpótlást”

A felnőtt alkalmakon túl nekem felemelő érzés volt látni a „Fasori Utánpótlást”: A fiatal házaspárokat a sok aprósággal, a különféle korosztályban lévő cseperedőket és a sok

héten a konfirmandus korosztálytól a középiskolásokig ezek a „gyerekek” segítik a felnőtt szolgálókat. Hála töltötte el a szívemet, hogy a valamikori kicsinyeket ott láttam a kisebbek között segítkezni a gazdag program megszervezésében, lebonyolításában.

Na persze nem csak szolgálatból állt a tinédzserek napja! A délutáni szabadidőn túl este

A legkisebbek is az ige légkörében játszottak.

„Szemünk fényei”

tizenévest (70 kisgyermek vett részt a táborban). Ezek között a saját fiamat, aki idén került abba a korba, hogy először vegyen részt a kicsik közötti szolgálatban. A családi

megtelt a Csárda, a szárszói épületegységek szabadidős játékokra kialakított épületegysége kisebb és nagyobb termekkel. Itt zajlott esténként villanyoltásig az ifjúság „éjszakai

„Imádkozzatok és buzgón kérjétek!”

A szolgáló szülőknek délelőtt munka, délután pihenés: „Ujjongástól –ujjongásig”

élete” ping-pong és csocsó bajnoksággal, társasjátékkal, kártyával. A sok új ismeretségből barátságok születtek. Reménységünk szerint itt szolgált a gyülekezet jövőbeni, összetartó felnőtt generációja. SDG!

Döbrentei Diána

„Istentiszteletre akarok menni!”

Egyik reggel a sokgyermekes anyuka a legkisebb csemetéjét magához ölelve viszi a kicsik foglalkozásának helyszínére. A karjában tartott csöppség hangoosan sírva jelzi: ő anyukával szeretne maradni. Simogatás,

ölelés, csitítás, de a sírás, a panaszos kérés megmarad. Már csak egyetlen mondat. Fülelek. Mit is mond ekkor sokszor elismételve a drága? „Istentiszteletre akarok menni!” Jó hallani. Többen is hallgatjuk fátyolos szemmel. Az irány jó. Isten segítse ezt a kisgyermeket az élete útján!

Széplaki György

Vasárnap délután *Pilinszky 100.* címmel irodalmi délutánt tartottunk a költő tiszte-

letére. Tanáros előadás, a költőt, Pilinszky Jánost megjelenítő videó, megzenésített vers, a jelentkezők által választott és felolvasott versek mutatták be a mélyen hívó, kiváló költő munkásságát, s mindenkit verseinek

olvasására, az újra olvasásra ösztönözve. Három testvérünk írásban is megfogalmazta gondolatait az általa választott versről.

„...visszafogad szeliden a régi udvar...”

Bíró Zsuzsa számára az *Egy szép napon* sorai saját életének emlékeit idézik:

Számomra ez a vers a honvágyról szól. Örökre emlék és vágy marad életem első 35 éve, amit a marosvásárhelyi családi házban töltöttem szüleim gondoskodó karjai közt, majd tanulmányaimmal, s férjem és lányom szeretetében.

*Lelkipásztoraink:
Kristina
és Péter*

A meglelégedettség a Lélek ajándéka

„...Egy nyolcvan éves kéz s egy három éves. Fogjuk egymást.”

Voloncs Gáborné, Andrea az *Egy fénykép hátlapjára* c. versre reflektált:

Jövőre 80 éves leszek, drága unokám pedig nemsokára három. Ez a vers tehát rólunk is szól, s az erős kötelékről, ami összeköt minket.

„Számíthatok rád istenem?
Úgy vágyom közeledre...”

Gerlei Anikó a *Panasz* c. versről: Ez a vers számomra az Istenbe kapaszkodást jelenti, s a reménységet, hogy egyszer vele lehetek.

Írta és szerkesztette: Széplaki György

*Édes Gábor lelkipásztor
kisebik gyermekével sétál*

Lehet-e zöldellő?

Zöldellő növényzet miként élhet,
gyökereitől megfosztottan,
lehet-e utódok lélegzése,
elődeink szándékától akaratlan?

Lehetünk-e Gondviselés világának
megkülönböztetett paránya,
Urunk nagy-nagy békés akoljának,
szeretettel dédelgetett nyája?

Kell-e minden időben tudnunk,
hogy szakaszos a földi élet
Persze, azt is, józan ésszel,
fiakra miként hagyunk örökséget!

Lehet-e értelmes éveket lelnünk,
kenyérnek tájpa nélkül
S vérrel nyújtott Igének híján
megváltott igaz életet élnünk?

*Gránitz Miklós
2021.08.24.*

ISTEN MEGERŐSÍTETT BENNÜNKET: ITT A HELYÜNK!

Kincskereső tábor

Idén nyáron Szendehelyen, a Katalinpusztai Diáktáborban voltak együtt gyermekeink a Kincskereső táborban. A bibliai József történetén keresztül kaptak tanítást, közben jutott idő bőven agyagozásra, számháborúra, focira, kirándulásra, vizes játékokra, közös mesehallgatásra és éneklésre is.

A tavalyi, hagyományostól eltérő napközis Kincskereső tábor után idén újra ott alvós alkalmat szervezhettünk a gyülekezet gyermekeinek július 11-17 között. Az előkészületek már 2020 novemberében megkezdődtek. Olyan szállást sikerült találnom, ami akár a következő években is megfelelő lehet. Természetközeli, csendes, zárt helyszínen lehetünk együtt Szendehelyen. Hatvan gyermekért imádkoztam, hogy ennyien jelentkezzenek, s erre kértem a tavasz során formálódó csapatomat is. Voltak bizonytalanságok az új helyszín, a szolgálók és a gyermekek létszáma, illetve a vírus miatt is, de az előkészületek során végig tapasztaltam Isten gondviselését, vezetését. Előttem, előttünk járt, és „csak” követnünk kellett.

Köszönet a szolgálóknak

És pontosan hatvan gyermek jelentkezett! Betegség miatt végül 59-en tudtak eljönni, s 13-

an lehetünk velük együtt felnőttek. Utóbbiak nagy része a gyülekezet ifjúsági csoportjából, illetve a fiatal felnőttek köréből került ki. Volt olyan segítőnk, aki két éve még táborozó volt! Nagy biztosságot jelentett, hogy Vitéz Bálint velünk volt gondnokként, valamint az is, hogy a konyhai munkájukkal négy csupa

Csapatjáték a szabadban

szív, rutinos, a gyermekeket szerető szolgáló támogatott minket. Ezúton is szeretném megköszönni a csapatom munkáját. Példamutató hozzáállással, türelemmel, alázattal voltak jelen szabadidejüket áldozva erre a hétre.

A gyermekek sokszínűsége, különböző egyénisége már az odaúton megmutatkozott. Jó volt látni, hogyan tartanak össze azok, akik már régóta barátok, és azt is, hogyan oldódik fel az a fiú, aki még senkit nem ismert, és megkönnyezte a családtól való búcsúzást. Az érkezés után kipakoltunk, vacsoráztunk, majd énekléssel, a szabályok ismertetésével és közös lefektetésével folytattuk.

Számítottunk arra, hogy frissek és energikusak lesznek a gyermekek az elején. Őszintén meg kell mondjam, arra viszont nem, hogy az esti séta, majd az elhúzódó elcsendesedés ellenére

Átkelés a függőhídon

másnap hajnalban már fél 6-kor a fél tábor magától ébren van, fél 7-re pedig az egész. Persze, ez konszolidálódott, ahogy haladtunk előre a héten. Hétfőtől péntekig állandó napirendünk volt.

Isten igéje, beszélgetések és játékok...

Reggeli előtt tornáztunk, utána pedig rendbe tettük a szobákat, játszottunk és énekelünk. A délelőtti központi része a csoportos foglalkozás volt, hat helyszínre vonultak el korosztályonként a gyermekek. József történetét

A szabadtéri programon mindenki örömmel vett részt

dolgoztuk fel, és innen indulva beszélgettünk Istenről, magunkról, a világunkról. Ebéd

előtt belefért egy kis szabadidő, ahol

kötetlenül lehettek együtt. A névadó, hagyományt teremtő program, a Kincskeresés az ebéd után zajlott. Olyan kisebb tárgyakat készítettünk és rejtettünk el Börcsök Fruzi vezetésével, amelyek a délelőtti, lelki kincsekre emlékeztethetnek. Általában nagyon gyorsan megtalálták ezeket, így a postagalamb is hamar le tudott szállni a szülők által küldött levekkel. Csendespihenő segített abban, hogy a délutáni programokon aktívan, lelkesen tudjon mindenki részt venni, és úgy láttam, ez valóban így is történt. Hétfőn sorsversenyeket teljesítettünk és forgószínpados feladatokat oldottunk meg. Kedden élménypedagógia foglalkozáson vettünk részt, illetve kézműveskedni is lehetett. Szerdán néhányan agyagoztak, páran kipróbálták a gerelyhajítást, sokan pedig fociztak. Csütörtökön kirándultunk, bejártuk a tanösvényt, átkeltünk a függőhídon és végig mentünk az akadály-

pályán. Pén-
teken
pedig
szám-
hábo-
rúztunk
és vizes
játéko-

Villanyoltás előtt

kat játszottunk. Ezek általában eltartottak a vacsoráig, utána pedig a közös éneklés, mesehallgatás és napzárás következett. Zuhanyzás után, villanyoltás előtt szobánként zártuk a napot az események, élmények feldolgozásával és imádsággal. Szombaton délelőtt Édes Gábor lelkipásztor szolgált közöttünk a záró alkalmon. Kicsivel dél után pedig már minden gyermek újra a családjával lehetett.

Láttuk az ÚR munkáját

Nem csak az előkészületekben, hanem végig a hét során is érezhettük és láthattuk az Úr munkáját. Óvta a testi épségünket, egy lábujj-zúzódás miatt kellett mindössze kórházat látogatnunk. Megerősített, hogy ebben a hat napban itt van a helyünk. Gondolatokkal, tapasztalatokkal, élményekkel, társasággal gazdagított. Szembesített azzal, hogy harcban állunk. Biztatott, hogy küzdjünk a természetünk, rossz szokásaink, szeretetlenségünk

Közös játék a délutáni foglalkozáson

ellen. Szeretném megköszönni a kedves Testvérek közbenjárását, imádságait, tudom, hogy sokan gondoltak ránk!

„Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban.” (Zsolt 46,2)

„A reményesség pedig nem szégyenít meg.” (Róm 5,5)

Áldás, békesség!

Kéri Mózes táborvezető

SIMONBÓL KÖSZIKLA

Angol tábor 2021 július

A tavalyi esztendő után újra angol nyelven hallgathattak igéket és bibliai történeteket a gyermekek.

Isten segítségével sikerült az idén is megvalósítani az angol – hittan napközis tábort. Az alkalmaknak a Julianna Általános Iskola adott otthont. A Fasori Református gyülekezet és a Szentírás Szövetség részéről egyaránt érkeztek lelkes szolgálók és segítők.

A tábor mindennapjait négy magyar és a Szentírás Szövetségtől két angol segítő, a fasori gyülekezettől öt szolgáló, három konyhai segítő és egy „Juliannás” pedagógus áldozatos szolgálata biztosította.

A napi tanításon, dráma játékon, kézműves foglalkozáson, csapatépítő és kvízzjátékon, – Isten áldásával, szülői és gyülekezeti imaháttérrel – 40 gyermek vett részt 7-től 13 éves korig. A hét témája Péter lelki és hitbeli fejlődése volt, valamint Pál apostolnak az Efézus belieknek írt leveléből a Lélek fegyverzete. Ez utóbbiakat a gyerekek el is készítették a kézműves foglalkozások során. Bemutattuk, hogyan vált a kishitű, tanítványát és Krisztusát megtagadó Simonból Péter, a „köszikla”.

Elhangzott a kérdés, melyet Jézus tett fel Péternek: „Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem?” Lépésről-lépésre jutottunk el a gyermekekkel együtt az életét teljesen Jézusnak szentelő, az Ő lelke által vezetett, hűségesen szolgáló igehirdetőig. A bibliai történeteket és az aranymondást először angolul hallhatták a gyermekek, miközben elhangzott a magyar fordítás is, hogy mindenkihez bizonyosan eljusson a napi lelki táplálék. Kiscsoportos beszélgetések során felelevenítettük, megbeszéltük a bibliai történetben hallottakat. A gyermekek megnyitották társaik és a felnőttek előtt, igazán mély gondolatokat osztottak meg mindannyiunkkal.

Őszinte imádságaikban, köszönetnyilvánítással, hálaadással fordultak a Megváltó felé. Mindez bennünket felnőtteket mélyen megindított, hátalatt szívvel

A résztvevők a dráma előadást nézik

hallgattuk őket. A vidámság percei sem maradhattak el, nagy sikert aratott a gyermekek körében a sokféle játék, foglalkozás és „A király lovagjai” című drámajáték. Pozitív visszajelzések érkeztek a szülők és

Mozgásjáték reggel

Közös énektanulás

a gyermekek részéről is a hétről. Reméljük, Mennyei Atyánk segítségével jövőre is megrendezésre kerül ez a gyermekmissziós hét!

Márton Melinda

Gyermekek a hétről

Vajk: Hálás vagyok, hogy eljöttem, mert Sophiet már régen láttam.

Lili: Azért vagyok hálás, mert itt volt két barátom.

Rubina: Szerezhettem barátokat, többet, mint ahányan az osztályban vannak.

Beni: Lett egy új barátom, örülök, hogy eljöttem, jövőre újra itt szeretnék lenni!

Barnus: Most voltam itt először, nagyon jó volt.

Fülöp: Jól éreztem magam.

Ádám: Ez a hét volt a legjobb.

Marci: Nagyon jó volt az egész.

Lilla: Sok szép dolog történt, van mit írni a naplomba.

Kata: Örültem, hogy beszélhettem angol nyelvűekkel, különösen a kvíz tetszett.

Jankó: Jó élményekben volt részem, sokat tanultam a szeretetről.

Samu: Nagyon élveztem, sokat tanultam a Bibliából.

Csütörtökön a szeretetről volt szó

Felnőtt segítők a táborról

Zsófi: Nagyon jól éreztem magam. Szolgálóként is sok türelmet és szeretet kaptam. Hálás vagyok, hogy itt lehettem és szolgálhattam.

Márton Melinda: Kedves szülők, hálás a szívünk a táborért, olyan jó volt érezni Isten áldását és tudni, hogy a nap minden percében köztünk volt van és gondoskodik szeretetével. Köszönjük a kedves mosolyokat a gyermekek arcán, a szerető szavakat, amelyeket tőlük kaptunk. Oly sok őszinte imádság, öröm, szeretet vett bennünket körbe a héten gyermeki lélek által. Nagyon élveztem az egész hetet, csodálatos volt. A legmeghatóbb a csütörtöki nap volt, amikor a gyerekekkel a szeretetről beszélgettünk.

Bibliai történetet hallgatnak a gyermekek arról, hogy Jézus lecsendesíti a tengert

Szülői visszajelzések

„Hálás köszönet mindenért. Ádám fantasztikusan érezte magát.”

„Köszönjük a táboroztatást, Lia élvezte.”

„Nagyon köszönjük ezt a szép hetet, Jani minden nap élményekkel tele tért haza. Csak

Samu ötlete volt, készüljön fénykép arról, hogy fogják a „SZERETET”- táblát

mesélt...csak mesélt, hogy mit hallott, tanult...Kézműveskedett is, nagy boldogság volt számára. A sisakot, amit készített, Simi is hordta, még a Spárba is.

„Nagyon köszönjük, öröm volt nézni, hogy Fülöp milyen lelkesen vett részt a pénteki bemutaton.”

„Beni már ahogy hazajött, kérte, vigyem vissza, annyira hiányzik neki mindenki. A lelkemre kötötte, hogy jövőre is vigyem el a táborba.”

„Samu örömmel mesélt minden nap arról, hogy mi történt. Nagyon jól érezte magát. S jól emlékezik az aranymondásra, a történetre és a drámára is. Annyira örülök!”

TEREMTÉS VAGY ALKOTÁS?

Kerámia tábor 2021

Idén júliusban is volt kerámia tábor, amelyet gyülekezetünk két tagja, Martinez Márta és lánya, Nóra szervezett. Tizenöt gyermek élte meg, az Isten az embert tevékenységre, munkára teremtette. Megtapasztalták, micsoda öröm, ha kezük alatt születik egy mű, mit jelent létrehozni egy alkotást, végig csinálni, befejezni, festeni, óvatosan bánni vele, segíteni, tekintettel lenni egymásra, tanulni a másiktól, egymástól. Alábbiakban a táborszervezők bizonyágtételét olvashatják.

Néhány éve kezembe került egy könyv ezzel a címmel: „Teremté az ember”.

Belelapoztam, és azt láttam, hogy az emberi elme sokféle alkotását mutatja be a szerző. Szerepelt benne az emberiség egyik legősibb

mestersége, a fazekasság, agyagművesség is. Sok értékes leírás, több európai, ázsiai vagy akár afrikai fazekas megnyilatkozását olvashattam a szakmájáról, mindezt egy gyerektábor keretei között.

Előző nyáron fiammal, lányommal és néhány fiatal felnőttel, lelkese érdeklődővel mi is elindítottunk hosszú idő után újra egy kerámia tábort a Julianna iskolában. Ennek óriási sikere volt, két teremben 24-en voltunk, s úgy gondoltuk, hogy mindezt összefolytatjuk az iskola szakköri keretei között.

És akkor visszajött a Covid és vele együtt a távoktatás. Egész évben elmaradtak a szakkörök, de volt olyan lelkes kisgyerek, akivel hosszan leveleztem a fazekasság témáiról. 2021 nyarára úgy alakult a helyzet, hogy ismét lehetőségünk adódott a tábor megszervezésére. Most 15 gyerek jelentkezett, örömmre olyanok is, akik a tavalyi tábor résztvevői voltak. Ismét vegyes korosztály volt, hét évestől tizennégy évesig. Nórival nagy örömmel és lelkesedéssel indultunk el az agyag „élettörténetének” útján.

Miért is tartjuk ezt fontosnak megmutatni a gyerekeknek?

Az Úrnak csodálatos ajándékai vannak az emberek számára. Vágyat ad a szívünkbe,

Az Úrnak csodálatos ajándékai vannak az emberek számára

hogy akár kezünk alkotásaival dicsőítsük őt, gyönyörködjünk a teremtett világ szépségében. Megadja hozzá a vágyat, képességet, tehetséget.

Öröm volt látni, ahogy a gyerekek kezükkel és az agyaggal meséltek arról, ami fontos nekik az életben, gesztusaikkal, munkatempójukkal, igényességükkel, alaposságukkal vagy akár nehézségeikkel. Az elzártság, a karantén nyomai meglátszottak rajtuk. Sok volt otthon a számítógép, a digitális világ, a természettől való elszakítottság.

Az agyag maga a természet, az anyaföld, Isten teremtésének az anyaga. Volt olyan gyermek, akiből csak úgy folyt a mondanivaló, s volt, aki „piszmogott”, nehezen ismerkedett ezzel a különös anyaggal, amitől a városi létben el vannak szakítva. A számítógépezés viszonylag passzív tevékenység, az agy persze működik, feldolgozza az információt, de a képzelet pihen, vele együtt olyan érzékszerveink is, mint a tapintás, szaglás. A képernyő nézés után itt térben kell látni, és igényesen dolgozni, mert az igénytelen munka megbosszulja magát. Úgy hiszem, ez nagyon fontos.

A munka öröm!

Isten az embert tevékenységre, munkára teremtette. Ezt itt meg kellett, meg lehetett élni: létrehozni egy alkotást, végig csinálni, befejezni, festeni, óvatosan bánni vele, segíteni, tekintettel lenni egymásra, tanulni a másiktól, egymástól.

Mi volt a témánk?

Figyeljük meg a környező világot, mintázunk állatot, növényt, edényt, amely kapcsolatban van az élővilággal!

Csodálatos „előképeket” mutattunk nekik. Az ókori görög szobrászat boiótiai egysze-

rű szobrait, az ősi szabadkézzel készített edényeket, amelyek állatábrázolást is tartalmaznak festve vagy plasztikusan teljes egységként.

Magyarországon a fazekasság korongolás központú. A fazekaskorong használatához fizikai erő, lelki összeszedettség szükséges. Kicsi gyerekeknek csak kipróbálás szinten van erre lehetőség.

Jó volt megmutatni videón, hogy egyes népek, akik még ma is a legősibb technikával dolgoznak, milyen mesterségbeli tudással, virtuózitással tudnak csodálatos alkotásokat létrehozni.

Alkotás – nem teremtés. Teremteni csak Isten tud: embert, állatot, fát, virágot, hegyet, vizet, eget-földet. Ha az ember a látható világ mintájára alkot, az gyönyörködés, dicsőítés, hála Isten iránt. Sohasem bálvány. Az ókori világ és a természeti népek alkotásai bálványok, bár magukon viselik az Istentől kapott tehetség keze nyomát. Fontos a gyerekekkel megértetni, megéreztetni ezt a különbséget. Ez a munka is kicsi területe, lehetősége az Istennel való kapcsolat megélésének, a csendességnek, az elmélyült munkának, igényességnek, kitartásnak, és még sokáig tudnám sorolni, mire tanít az agyag.

A Holt tengeri tekerceseket lepecsételt agyagedények őrizték meg.

Öröm volt látni, ahogy a gyerekek kezükkel és az agyaggal meséltek arról, ami fontos nekik az életben

„Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk és ne magunknak.” írja Pál a 2. Korintusi levélben (4.7)

Régi vágyam, hogy a mintázás, agyagmunka bekerülhetne az iskolai oktatásba is. Két fiatal grafikusművész gyermekem van. Ők is a papírral, festékkel vannak közeli kapcsolatban. Mellettem nőttek fel, láttak dolgozni, de

mostanára megéreztek, felismerték ennek a munkának a különlegességét, a kifejezés új lehetőségeit. Segít a térbeli látásban, a KÉZ felfedezésében.

Remélem, hogy Isten megengedi, hogy valamikor a gyülekezet felé is tudjuk nyitni ezt a lehetőséget, hogy minél többen részesülhessenek ennek ajándékában!

Martinecz Márta, Martinecz Nóra

PORTYA, JÁTÉK, TANULÁS

Cserkész tábor 2021

Az idei cserkész tábor július 15-től 24-ig tartott, azonban jó néhány idősebb cserkész, köztük én magam is, elvállaltuk, hogy pár nappal korábban lemegyünk a helyszínre, és olyanná varázsoljuk a környezetet, azaz az erdőt, hogy mire a kisebbek is csatlakoznak hozzánk, használatra készen álljon.

Az első két nap építkezéssel telt, olyan dolgokat készítettünk, mint kézmosó, ételtároló, pad vagy ülőke a latrinára. Miután mindez megvolt, indulhatott a játék. Számháborúztunk, erdei sakkoztunk, métáztunk. Vasárnap

kicsit elcsendesedtünk, délelőtt őrönként elvonultunk, beszélgettünk, egymásra és Isten szavára figyeltünk, délután pedig meghallgattuk Édes Gábor prédikációját. Majd eljött a portya ideje, ami több megpróbáltatás elé állított bennünket, mint amire számítottunk. Az időjárás nem kedvezett és fásaszto volt az út, de minden erőnket összeszedve, egymást támogatva mégis sikerült eljutnunk a kijelölt célhoz. Hazafelé jutalmunk egy jóleső strandolás és gyagy volt.

A következő napokban dalokat tanultunk, kézműveskedtünk, sütit készítettünk, játszottunk, beszélgettünk és sor került a próbázásra is, amikor

kilenc cserkész mutatta meg, mit tanult az év során.

Nagyon jól éreztük magunkat, rengeteget tanultunk egymástól, és magunkról is. Remélem, a jövő évi tábor is ilyen jól fog sikerülni!

*Szecsei Anna
őrsvezető*

Egymásra és Isten szavára figyeltünk.

KEVÉLY TÖLGY VAGY FÖLDIG HAJOLÓ NÁD VAGYUNK?

Megújul a diakónia szolgálat

A koronavírus világjárvány sok tanulsággal szolgált az emberiség számára. Isten többek között arra is tanított bennünket, hogy mennyire egymásra vagyunk utalva, hiszen aki ma segít, holnap talán maga szorul támogatásra. Hívó emberként pedig abban erősített meg, hogy az Ő kegyelméből van minden az életünkben. Így már a járvány idején is természetes volt számomra, hogy egyfajta diakóniai munkát végezzek, a jelenlegi, nyugdíj melletti munkámhoz kötődően.

A diakónia vagy szeretetszolgálat régóta elengedhetetlen, szerves része a fasori református gyülekezet életének, de segíteni egyébként is felemelő érzés.

Néha azt tapasztalom, hogy miközben sokak számára természetes dolog, hogy segítsenek, ahol lehet, mások számára ez teher, aminek persze sok oka lehet. Talán van

benne némi kényelemszeretet, türelmetlenség a másikkal szemben, kevesebb együttérzés, esetleg az alázat hiánya, vagy az a rossz tapasztalat, ahogy sokan fogalmazzák meg, hogy nincs benne köszönet. Valóban, ez nem pénzzel megfizethető munka, nem is várunk érte fizetséget. A szociális munkások, akik feladatként végzik ezt a munkát, szolgálnak, a diakóniában mi viszont szolgálunk, nem hivatalból, hanem szeretetből, hittel, Isten kegyelméből és dicsőségére.

Megerősítéseket kaptam

A felkérés a diakónia vezetésére kissé váratlanul ért, amin hosszan elgondolkodtam. Az Úrral való csendes beszélgetéseimben, imáimban megkérdeztem, hogy biztos-e abban, hogy én vagyok a fasori gyülekezetben a legalkalmasabb erre a megtisztelő és nehéz feladatra? Megerősítéseket kaptam naponta

Marika barátnőmmel
a bazilika előtt

lás szívvel elfogadtam. Hiszem, hogy nem véletlenül építette eddigi utamat, hogy tudás, tapasztalat, emberismeret és az éveim számával - szerénytelenségnek ne hangozzék - egyre több szeretet, bölcsesség, alázat, egymásra rakódjon és formálódjon Isten keze által azzá, aki lettem és aki vagyok mára. Most voltam június 28-án 70 éves, így hát amúgy is számot vetettem a sorsommal. Nem is tudom, hogyan éltem a Fasor előtti éveimben, hogy nem vettem észre, az Úr ott áll a résnyire nyitott ajtó előtt, mert zárva ugyan nem volt, de akkor még nem is tartam ki előtte. Utólag látom mindenütt az életemben, mennyire a tenyerén hordott, milyen óriási szeretettel és mérhetetlen kegyelmmel kísérte minden léptemet és alakított sikereken és a kudarcokon át, számtalan súlyosan nehéz terhet is rám rakva. Nélküle egyet sem tudtam volna elviselni, túlélni!

A legkevesebb, amit most tehetek, hogy a diakónia élére állva minden szeretetet, amit ajándékba kaptam, szétoosztom a rászorulóknak. Az életem úgy vezette az Úr, hogy sok-sok tapasztalattal a hátam mögött, most itt mindent együtt tudok hasznosítani ebben a feladatban. Remélem, az Úr a végelszámolásnál elégedett lesz velem, hiszen Ő vezet, én csak követem.

az olvasott ígékben, de az Ő döntéseit egyébként sem kérdőjelezi meg az ember. Valamiért tehát az Úr elhívott és kijelölte számomra ezt az utat, amit én há-

Talán furcsa, hogy ezt mondom, de ezt érzem: a diakónia vezetése egy végső jutalomfeladat számomra a részéről, mielőtt végleg megtérek hozzá. Csak remélni tudom, hogy még sokáig végezhetem ezt a munkát, az Ő dicsőségére!

Hittel és szeretettel

Most a legfontosabb feladatunk: újra éleszteni a diakónia tüzét, összegyűjteni a szolgálókat, régeiket és újakat egyaránt, kapcsolatokat építeni. A feladatokat keresni nem kell, van bőven, csak hozzá a megoldásokat. Tudatos, jól tervezett és szervezett, olykor új szemléletmódot igénylő munkamódszerre és munkarendre törekszem a hatékonyság érdekében. Remélem, ez érződik a nyár elején elkészült munkatervemben is.

Az ELTE-n több évtizedig tanítottam a leendő tanárokat. Maximalista vagyok, és szigorú (*tanítványaim szerint olyan, aki mérgesen tud ugyan nézni, de sohasem harragszik! – igaz is!*).

A tanítás során számomra nagyon fontos volt, hogy a leendő ifjú kollégákat megtanítsam a minőségi munkára, az önmagukkal szembeni tartalmi és formai igényességre.

A jó pedagógus legfőbb erénye, hogy jól kérdez, hiszen ez mindennek az alapja. Ehhez a hat „hüségese szolgám” segítségét veszem igénybe, vagyis amikor bármilyen feladatot is tervezek ezekre keresem a választ: mit, hol, mikor, hogyan akarom az adott feladatot megoldani, illetve miért (úgy)? és ki(vel)? (*Egyébként ez az ún. Kipling-féle módszer sokat segít.*)

Ezt a fajta igényességet, tudatosságot szeretném a diakóniai munkában is használni, hittel és szeretettel végezni, másoktól tanulva, és tanítva, de soha nem elfeledve, hogy mindent Isten kegyelméből és az Ő dicsőségére teszünk.

A diakóniára készülve újra átéltem a lelkemben és gondolataimban, hogyan is kerülünk ide a Fasorba a fiammal, Péterrel együtt?

Férjem váratlanul gyors, tragikus halála hozott ide bennünket 2015-ben. Itt helyeztük örök nyugalomra őt, végakarata szerint. Vele gyakran jöttünk ide az istentiszteletekre, de csak alvó keresztények voltunk. A temetése után mélységesen mélyre kerültünk, de épp akkor szerveződött a sátorlajújhelyi csendeshét. Biztosan tudtuk és éreztük, ott a helyünk, ám arra nem volt válaszuk, mit keresünk és találunk majd ott, de tudtuk, hogy mennünk kell! Ott azonban megváltozott az életünk, megtaláltuk a választ a kérdéseinkre, a kétségeinkre és már megtérve jöttünk vissza Péterrel. Feledhetetlen emlék és élmény marad! Azóta is a fasori gyülekezet a második otthonunk, sok feladatban szolgáltunk mindketten az elmúlt hat évben.

Igy utólag is csak a Zsoltáros szavaival tudom szépen kifejezni az Úr kegyelmét: „*Te pedig gyászomat örömmre fordítottad, leoldoztad gyászruhámat, és örömbé öltöztettél. Ezért szüntelen zeng neked a szívem, örökké magasztallak, Uram, Istenem!*” (Zsolt 30,12-13)

Drága Testvérek!

A diakónia megbízott vezetőjeként, sok szeretettel és tisztelettel kérlek Benneteket, aki kicsit is úgy érzi, hogy szeretne segíteni, csatlakozzon a Diakóniai Szolgálathoz, mert „*az aratni való sok, de a munkás kevés*” (Máté 9,37.)

Olyanok jelentkezését várjuk: „*akiknek jó bizonyosságuk van, akik Szentlélekkel és bölcsességgel teljesek.*” (ApCsel. 6,3.)

Senki ne kételkedjen abban, hogy Ő ezt nem tudja végezni, mert Isten erőt ad a munkánkhoz, ahogy az az ígében is áll:

„*Ha valaki szolgál, azzal az erővel szolgáljon, amelyet az Isten ad neki, hogy így minden az Isten dicsőségére váljék.*” (1Pét 4,1)

Minden segítőkész fontos, Isten pedig a leg-törékenyebbek erejét is megsokszorozza!

La Fontaine meséjét idézném fel példaként, amikor is az erős, önmagára büszke és kevély tölgy lenézte a viharban földig hajoló nádat, gyengének csúfolta, aki a rászálló picinyke kis cinkét is alig bírja el. De, amikor a szél erősített ostromán, tövéből kitepte a fát, melynek feje büszkén az égig ért föl, s lába lent nyugodott a holtak birtokán. A nádszálak pedig alázattal hajladoztak együtt tovább, alkalmazkodva a szélhez.

Hajoljunk le mi is alázattal azokhoz, akik várják a segítségünket, legyen az egy mosoly, egy jó szó, látogatás vagy bármi más.

Szeretett Fasori Gyülekezet!

Gondoljuk át magunkban: az erős és büszke tölgyet vagy az alázatos nádat képviseljük, lehajolunk a rászorulókért, meghajolva Isten akarata előtt?

Úgy érzem, a Fasor a szeretet szigete! Jöjjetek minél többen, Drága Testvérek, és töltsétek meg itt jelképesen a szeretet-kosaraitokat gazdagon, a lélek gyümölcseivel, ezek pedig: az öröm, a békesség, a türelem, a szívesség, a jóság, a hűség, a szelidség, és az önmegtartóztatás!

Aztán pedig vigyétek és osszátok ezeket mindenütt! A lelki gyümölcseinkben mindig lesz valami hiba, tökéletlenség, mennyei Atyánk azonban Krisztus-

*Szombatiné Kovács Margit
Péter fiával*

ban és Krisztusért mégis kegyelmesen és örömmel fogadja azokat (1Kor 1,30, Ef 2,10).

Ne feledjük, a református Diakonisszák jelentőségét vált híres mondást sem: „Jutalmam, hogy tehetem”. Tudnunk szükséges, hogy ez a jutalom nemcsak egy távoli, majd az örök élet során beteljesülő ígéret, mert Isten gondosko-

dott róla, hogy ha jót teszünk másokkal, az jó hatással van ránk is, ahogyan arról az íge szól:

„Az ajándékozó bővelkedik, és aki másokat felüdít, maga is felüdül.” (Péld. 11:25)

Így legyen, Ámen.

*Szombatiné Kovács Margitka
A Diakónia szolgálat vezetője*

EGY CSALÁD VEZETÉSE – ÚJ OTTHON KERESÉSE

„Hálát adtam, hogy nem engedte, amit nem bírnánk el”

Az alábbi kis írást gyülekezetünk Baba-mama körének egyik tagja, Kata írta, s osztotta meg a levelező listán a többi édesanyával. Gyönyörű példája annak, hogy az élet legkisebb dolgaitól a legnagyobbakig, mindent, bízunk az Úrra. Kata és férje, Laci, új otthonuk megtalálását teljes hittel az ÚR kezébe tették.

Fő szempont volt számukra, hogy a Julianna óvoda közelében maradjanak, mint Kata fogalmazott, azért „mert azt a szeretetteli és hitbéli nevelést, amit gyermekeik az óvodában kapnak, nem tudtuk elengedni.”

Drága Édesanyák!

„Azt az embert, aki féli az URat, oktatja ő, hogy melyik utat válassza.” (Zsolt 25,12)
Sokat gondolkodtam a mai témán. Jött is elélem egy-két érdekes anyag. De nem éreztem őket „megéltnek” vagy aktuálisnak. Jobban szeretek már megtapasztalt vagy épp folyamatban levő lelki üzeneteket boncolgatni. Ilyenkor jövök rá, hogy a hivatásos alkalomtartóknak milyen nehéz dolguk is van. Hivatalból keresniük kell a lelki élményeket, ha 0-24-ben

hitelesek szeretnének maradni.

A témára rátérve: előző alkalommal írtam a bizalomról. A megoldás ismerete nélküli megnyugvásról. Most pedig bizonyosságot teszek a megoldásról. Ugyanis, volt szó még a személyes találkozások alkalmával arról, ki hova költözzön. Madárcsicsergés kontra bumlizás, szmog kontra szabad idegeskedés nélküli délutánok. Nem akartunk még elköltözni jelenlegi otthonunkból, egyrészt azért, mert semmi kedvünk nem volt döntést hozni ebben a kérdésben, másrészt jónak bizonyult az öt éves tervünk, amiből még három hátra van, illetve lett volna.

Aztán beleültette valaki a „fülünkbe a bogarat,” mire várunk, minden csak drágább lesz, ki tudja meddig lesz még CSOK és hasonlók. Elkezdünk nézelődni. Az imáim így néztek ki: „El nem tudom képzelni, Uram, hogyan fogom megérteni az akarodat, de légy kegyelmes hozzám és légy egyértelmű”. Attól rettegetem a legjobban, hogy nekünk kell döntést hoznunk, mert a saját döntésünkben egyszerűen nem tudnák megbízni. És Isten hogyan vezetett?

Vagy egyikünknek vagy mindkettőnknek a hátán felállt a szőr az adott helytől. Aztán

kezdett kirajzolódni az is, hogy gyomorgörccsünk támadt, ha a napi kétszer egy-másfél órás kocsikázásra gondoltunk. Nem értettek sokan minket, hogy ennyi gyerekkel miért nem a kert a fő szempont. De én ezt a szeretettel teli, hitbéli nevelést, amit a gyerekek a Csipkebokor óvodában kapnak és amit valószínűleg a Juliannában is kapnának, nem tudtam elengedni.

És akkor „jött szembe” egy maratoni lakásnézés utolsó helyszínéeként egy lakás a Lövvölde téren. Nem volt elég a pénz, amit ajánlottunk. Kókadtan, lógó orral hazamentünk, én még reménykedtem, hogy mégis alkudozunk talán, de Laci kijózanított a számokkal. Isten megadta az egyértelmű szívbe markoló választ: nem megy. Hálát

adtam, hogy nem engedte, amit nem bírnánk el. Elengedtem. Bízam Benne.

Majd ment a telefon: „nem adunk többet”. Kész, lépünk is tovább! És akkor pár óra múlva érkezett a válasz: elfogadja az eredeti ajánlatot az eladó.

Leginkább azért vagyok hálás, mert így tényleg biztos vagyok abban, hogy semmi-féle emberi erőlködés nem volt benne. Nem alkudoztunk, nem okoskodtunk, nem intézkedtünk. És így nyugodtak lehetünk, hogy minden ezzel kapcsolatos ügy szép mederben fog folyni. Még messze nincs vége ennek az útnak, de tudhatjuk, hogy nem egyedül fogunk járni rajta. Ennél nem is kell több.

„Az az embert, aki féli az Urat, oktatja ő, hogy melyik utat válassza.” (Zsolt 25,12)

A LÁTHATATLAN HARC

Tahi vakmisszió 2021

Abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy Isten kegyelméből szolgálhattam a vakmisszió csendes hetén, Tahiban, a Református Konferencia Központban június 7-e és 11-e között. A hét címe: „A láthatatlan harc” volt, erre „felfűzve”, hangzottak el, mint gyöngysoron a szemek, az igehirdetések.

A résztvevők számára csodálatos élményt jelentett ez a hét, az Úrtól való felüdülés ideje volt.

Az ország több pontjáról érkeztek látássérültek, akik szomjaztak Isten igéjének hallgatására, a közösség megélésére. Örülök, hogy Isten engem is idevezérelt. Az egész hetet áthatotta a szeretet, a békesség és az összefogás, amelyet tovább mélyített a naponkénti közös éneklés, az igehirdetések hallgatása, az együtt imádkozás és a csoportbeszélgetés.

Volt imaséta és színházi előadás, a „Pál védő beszéde” című monodrámát Vánca Gábor színművész előadásában hallgathattuk meg. Az igei alkalmak mellett volt közösségi, csapatépítő alkalom, vetélkedő, vak baseball, s „mozizás” is, A szív bajnokai című filmet audio-narrációval néztük meg. Ellátogattunk a visegrádi Fellegvárba, s a Dunakanyarban egy hajókiránduláson is részt vehettünk.

Kimagasló volt a hét szervezése, amit Nógrádiné Kovács Alexandra vakmissziós lelkipásztor odaadó szolgálatának köszönhetünk Isten dicsőségére. A záró úrvacsorás istentiszteleten mindenki személyre szóló áldást kapott.

Hálás a szívünk a sok csodáért, amit megélhettünk! Mindezért Istennek adunk hálát!

Soli Deo Gloria!

Mácsainé Szűcs Éva

„AZ ÉN KÁTÉM IS!”

Hitvallási irataink hasznáról

E sorozat írására az a célkitűzés készített, hogy hitvallásos irataink egyik gyöngyszemének, a Heidelbergi Kátének történetéről és szerepéről adjon áttekintést, majd nyújtson segítséget a Káté folyamatos tanulmányozásához. Hitvallásunk 52 Úrnapjára történő tagolása jó keretet és lehetőséget kínál mindehhez. A részletesebb taglalás mellőzésével ugyan, de bibliai, irodalmi valamint életből vett példák segítségével hozzájárulhat e cikksorozat a hitvallási szövegek értelmezéséhez.

Legutóbb a Heidelbergi Káté harmadik részével, a háládatossággal kezdtünk foglalkozni.

A reformátori gondolkodás szerint akkor válik életformává a háládatosság – amely védelmező korlátnak ismeri fel a Tízparancsolatot, és az Istennel való közvetlen kapcsolattartás eszközeként él az imádság eszközeivel –, ha az igazi bűnbánat, vagyis az ember megtérése bekövetkezik. Szóltunk arról, hogy a Tízparancsolat nem valami általános etikai kódex, amelyben minden ember számára kötelezően megtaláljuk az erkölcs alapját. Lényegét keresve lássuk meg: Isten úgy kér, hogy előbb már adott – mert Isten lénye az adás, a közlés, a szeretet. Erre épül vénynek nevezünk, evangéliumtól elvá- a parancsolat össze- az Urat... És itt vi- szó, amely azonban jes valójában érinti. valami teljeset, mert adott az embernek. Hálaadással folytassuk tehát a tíz Ige egyenkénti tanulmányozását és szívünkbe fogadását.

A töredelmes szívét Te, Uram, szereted,
Az engedelmes lelket soha meg nem veted.
Ezzel a reménységgel Tehozzád óhajtunk,
Légy, kérünk, segítséggel, és könyörülj rajtunk.

(180. ének)

fel minden, amit tör- vagyis a törvény az laszthatatlan. Ezért foglalása: Szeresd szont szeretetről van az egész embert tel- Azért kérhet Isten Ő valóban teljeset tanulmányozását és

Olvassuk el a 35. úrnapja kérdéseit és feleleteit!

Mit akar Isten a második parancsolatban?

Azt, hogy Istent semmiképpen ki ne ábrázoljuk, se más módon ne tiszteljük, csak úgy, amint igéjében megparancsolta.

Ezek szerint semmiféle képet nem szabad csinálni?

Istent semmiképpen nem lehet és nem szabad kiábrázolni.

A teremtményeket ugyan lehet ábrázolni, de Isten megtiltja, hogy róluk akár teremtmény- imádat, akár Isten tisztelete céljából képet csináljunk vagy tartsunk.

Eszerint a templomi képeket még az írástudatlanok „képeskönyveként” sem szabad megtúrni?

Nem. Ne legyünk bölcsebbek Istennél, aki az ő keresztyén népét nem néma bálványképekkel, hanem szent igéjének élő prédikálásával akarja tanítani.

A Biblia Istene igazi imádatot akar, amely nem félelemből táplálkozik, hanem az Ő féltő szeretetéből. Abból a szövetséges szeretetviszonyból, amellyel Ő közelít az emberhez. Isten azt akarja, hogy ez a szövetség ép legyen. A második parancsolatban attól óv minket, hogy Őt vagy bármi mást kiabrázoljunk, és azt a dolgot istenként imádjuk. A történelem során eddig háromszor volt jelentősége ennek a tilalomnak.

Először akkor, *amikor elhangzott*. Izráel népe szüntelenül abban a veszélyben forgott, hogy a körülötte élő népek bálványkultusza hatással lesz rájuk, s esetleg elvesztéssel fenyegeti tiszta egyistenhitüket. Rajtuk kívül minden más nép isteneket alkotott magának emberi tulajdonságokkal, emberfeletti tulajdonságokkal ruházta fel azokat, és elnevezte őket. A próféták keserű iróniával írtak erről mindig. Micsoda vakság, ostobaság, Isten elleni lázadás, mikor az ember bálványokat farag, isteneket alakít ki magának, akik némák, mint a sír, mozdulni sem tudnak, hogy ha kell, segítséget nyújtsanak, akiknek nincs egy szavuk, hogy tanácsot adjanak... Az ember képes ilyen ostobaságra, hogy azt imádjá, ami élettelen. Az ember az, aki a láthatatlan Istenből láthatót akar formálni, mert nem lélekben imádjá az Urat, hanem testben. A második parancsolatba foglalt tilalommal tehát arra int Isten, hogy ne a teremtmények közé próbáljuk Őt besorolni, hogy mi uralkodjunk rajta, hiszen Ő a teremtéskezőr mindent az embernek adott, és azt mondta neki, hogy uralkodjék mindenben. Ám az ember uralkodni csak úgy tudna, ha engedné, hogy fölötte viszont Isten uralkodjék.

A második parancsolat a *reformáció* új tartalmat kapott. nek képimádata és ség szent-kultusza és lényé elhalványult. tán újra megszólalt álló igazi tanítás: ne

Ne csinálj magadnak
semmiféle bálványszobrot;
ne imádd és ne tiszteld azokat!

(2Mózes 20,4-6)

A reformációban az a Szentírás alapján akarjuk látni azt, akiben csak hinni lehet. Amulettek, szobrocskák, különböző kiabrázolások formájában nem tudjuk az igazi Istent megtalálni. Akkor fogjuk látni egyszer Őt magát is, ha most merünk, tudunk, akarunk igazán hinni benne. Szívesen utalunk arra, hogy a reformáció egyházai is tisztelik Máriát, de nem imádjuk őt. Azokat a keresztyén személyiségeket, akik az egyháztörténelem során kitűntek az Úr iránti szeretetükkel, mi is tiszteljük, és követni akarjuk hitüket, de nem imádkozunk hozzájuk. Csak az Urat imádjuk, mert erre tanított Jézus: „Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak őnéki szolgálj!” (Máté 4,10).

Sokszor azzal vádolják a reformációt, hogy az a második parancsolat kapcsán művészetellenes hangulatot kelt. Pedig ez a parancsolat nem valami általános művészetkritika. A reformátori fordulat jelentősége éppen abban van, hogy a középkorban az összművészetet – építészetet, iparművészetet, képzőművészetet, zenekultúrát, imádságos és prédikációs irodalmat – magában foglaló templomnak, amelyet a hívők joggal a menny képmásának tekintettek, megszűnik kultúraösszpontosító szerepe. A képzőművészet a templom teréből a polgárok otthonába kerül át (Békési Sándor tanítása nyomán). Itt az istentisztelet tisztaságáról van szó. Az emberi tevékenységek közül az istentisztelet a legszentebb, ezért megengedhetetlen, hogy éppen ez a cselekménysor süllyedjen emberi babonáskodásba, bálványimáadásba. A keresztyén hit és a keresztyén istentisztelet babonáságtól való felszabadítása ösztönözte

elszántásra a helvét irányú reformációt. A Káté utal arra, hogy teremtmények kiábrázolhatók. Ezért hibás lenne a kálvinizmust művészetellenességgel vádolni, hiszen valójában a kultuszi művészettel szemben az evilági képzőművészeti ábrázolásnak adott impulzusokat. A szakrális művészettel szemben azonban kétségtelenül az Igének, Isten lélekben és igazságban való imádatának adott elsőbbséget – fejtegeti Káté-magyarázatában Szűcs Ferenc.

Miben áll a lélekben és igazságban való imádás – teszi fel a kérdést Ablonczy Dániel, és meg is válaszolja aláhúzott szavakkal: lelkivé lenni, felülről születni, újjászületni, hozzá térni, sorsomat a kezébe tenni, egyedül benne bízni, a Szentlélek által megtérni. A hivatásunk – szerinte – így mindenképpen az: tanuljunk meg alázasnak lenni, a menny felé vezető úton a világhossz hordozói lenni, a Krisztusból kapott fényt tovább sugározni.

A második parancsolat az *újkorban* nyer ismét új tartalmat. Ez a kor a bálványimádásnak igen rafinált formáit hozta. Ugyanis nem szobrokat és istenképeket imádunk, hanem saját elképzeléseinket és képzeteinket azonosítjuk Ővele. Kant a nagy filozófus azért helyeselte a második parancsolatot, mert az szerinte egy tér és idő nélküli Istenről szól. Goethének, a költőfejedelemnek az volt a kérdése, hogy miért éppen Izráel Istene az Isten. Ő sem érti a Szentírás szellemét, azt, hogy a Tízparancsolat nem általános emberi igazságról elmélkedik, hanem Isten közvetlen beleszól valóságos élethelyzetekbe. A legáltalánosabban elterjedt és imádott bálvány neve: Jóisten. Neki az a kötelessége, hogy függetlenül a mi magatartásunktól, minket minden jóval elhalmozzon. Aki ebben a bálványban hisz, az nem tudja elhelyezni istenképebe, ha utolérik bűneinek következményei, vagy szenvedésben van része. Érdekes, jellegzetes képeket farag magának a modern ember, de nemcsak faragott képek, hanem magunk faragta istenképzetek is vannak. Jó lenne kigyógyulni ezekből, hogy megismerhessük az élő Istent! Egyes szellemi szekták a bennünk lakozó Istenről beszélnek – s innen már csak egy lépés, hogy én vagyok az Isten. A legveszedelmesebb bálványimádások egyike ez, mert a legjobban hasonlítanak ahhoz, amit a Szentírásban mond el Isten önmagáról. A hasonlóság megtévesztő. Egy időben létezett a magyarok istene is – jellegzetes példája az Isten kisajátításának. Cseri Kálmán szerint, aki faragott képet készít bármilyen formában is, az egy formát tölt meg emberi tartalommal. Aki viszont Isten akaratát cselekszi, az maga válik formává, és telítődik isteni tartalommal. Aki Istent elképzelni és kiábrázolni próbálja magának, az Istent akarja önmagához hasonlóvá tenni. Aki viszont engedelmeskedik az Igének, amit megértett, az Őhöz válik hasonlóvá. Szathmáry Sándor pedig Káté-magyarázatában azt hangsúlyozza, hogy semmi nem jöhet számításba Isten képeként, mert Isten a maga képét nekünk Jézusban adta és mutatta meg. Minden kép ezt az egyetlen képet veszélyezteti, ezért Isten tiltása alá esik.

Isten hamis tisztelete, az ő szövetséges, féltő szeretetének megvetése, megtagadása, gyűlölete sohasem magánügy, hanem közösségekre és nemzedékekre kiható következményei vannak. A bálvány nemcsak felettem lesz úrrá – írja Ravasz László –, úrrá lesz családom és gyermekeim felett; bálványokkal egész nemzeteket megvásárolnak és rabságba hajtanak. Ha egy nemzet bálványimádásra hajlik, abszolút bizonyos, hogy megkapja azt a bálványt, amelyért el kell adnia a lelkét. Ne imádj bálványt, s akkor nem adnak el, s akkor nem vehetnek meg, mert te Istené vagy! Néked és a tiednek beláthatatlan méretű az örökkévalóságra szabott irtalmasság – mert ilyen a mi Istenünk.

Szerkesztette: Dévai-Józsa Gábor

Szeretnénk minden alkalmat megtartani, ami a missziói terv része, de az aktuális rendelkezések szerint ez változhat.

**Ebben az évben megkeresztelt
gyermekünkért, akikért fogadalmat tettünk!**

Ujvárosi Gábor és
Mosócz Erika gyermeke
Ujvárosi Péter

Salo Oszama és
Rógán Andrea Zsuzsanna gyermeke
Salo Johara

Márton László és Farkas Melinda
gyermeke
Márton Dominik

Dr. Zoltán Levente és
Nagyváradai Hajnalka gyermeke
Zoltán Márk Máté

Fogarasi Péter Tamás és Bakó Krisztina
gyermeke
Fogarasi Anna

Nagy Gábor és Lehoczki Zsuzsa
gyermeke
Lehoczki-Nagy Ildikó

Dr. Takács László és Magony Kata
gyermeke
Takács András Gábor

Juzev Marinonov Krasztyu és
Skretyuk Andrea Krisztina gyermeke
Juzeva Viktória

Richard Gillis és Fridrich Dominika
gyermeke
Jay Andrew Gillis

Fonó László és Erős Brigitta
gyermeke
Fonó Kristóf

Kovács Dávid és Dunai Orsolya Réka
gyermeke
Kovács Vince

Komlósy Tamás István és Nyerges Éva
gyermeke
Komlósy Ábel

Nagy István és Balogh Zsófia
gyermeke
Nagy Márton

Komor Krisztián és
Koczka Barbara Margit
gyermeke
Komor Jázmin

Winkler-Ráthonyi Norbert és
Winkler-Ráthonyi Zsuzsanna
gyermeke
Winkler-Ráthonyi Valerie

Szegheő Csaba és Gödöllei Anna
gyermeke
Szegheő Vince

Gödöllei Márk és Dajka Orsolya
gyermeke
Gödöllei Bendegúz

Bartos Attila Pál és Tadi Annamária
gyermeke
Bartos Zselyke Anna

A KÖVETKEZŐ IDŐSZAK ESEMÉNYEI

- * 2021. szeptember 19 - 2021. november 28. vasárnap délutánonként, 18-20 óráig, Kereszt-kérdések, őszi sorozat
- * 2021. szeptember 28 - 2021. február 27., keddenként 18 órakor, Felnőtt konfirmáció, ősz
- * 2021. szeptember 28 – november 23. kedd este 17.30 órakor, Compass tanfolyam, ősz
- * 2021. szeptember 25. Női csendesnap
- * Október 25-31-ig reformáció hete
- * 2021. november 8-12. hétfő-péntek 18 órakor, Gyülekezeti evangélizáció
- * November 12-13. pénteken és szombaton IKON ifjúsági konferenciára hívjuk és várjuk fiataljainkat. Bővebb információt a www.ikonbp.hu honlapon olvashatnak az érdeklődők.

FASORI ZENÉS ÁHÍTATOK

- * Szeptember 5-én, vasárnap 17 órakor
Gedai Ágoston orgonánál
- * Október 3-án, vasárnap 17 órakor
- * November 7-én, vasárnap 17 órakor
- * December 5-én, vasárnap 17 órakor

HETI ALKALMAINK

- ◆ 270. Hajnal Cserkészcsapat őrsi foglalkozásai
5-6. osztályos lányok őrsi időpont: **hétfő 16.00-17.00** Őrsvezető: Szecsei Anna
5-6. osztályos fiúk őrsi időpont: **csütörtök 15.30-17.00** Őrsvezető: Diószegi Keve
2-3. osztályosok őrsi időpont: **péntek 16.00-17.30** Őrsvezetők: Gurzó József, Kovács Botond és Schidlík Léna
Helyszín: Julianna, technika terem
- ◆ Istentisztelet, gyermek-istentisztelet és gyermekfoglalkozás vasárnap 10 óra
- ◆ Sילוám imacsoport a szenvedélybetegé-kért hétfő 18 óra
- ◆ Bibliaóra kedd 10 óra
- ◆ Bibliai közösségi óra szerda 18 óra
- ◆ Bibliaóra csütörtök 15 óra
- ◆ Fiatal felnőttek köre péntek 18 óra
- ◆ Ifjúsági óra péntek 18 óra

KOLUMBÁRIUM

NYITVATARTÁSI RENDJE

hétfő, szombat: zárva
kedd, csütörtök, péntek: 9-13 óráig
szerda: 9-18 óráig
vasárnap: 9-10 és 11-12.30 óráig

Mostani számunkba a fotókat és grafikákat készítették: Aranyos Béla, Bödök Gergely, Édes Gábor, Földházi Árpád, Garamszegi Gácsi Dorothea, Izsák Eliza, Láng Klára, Martinecz Nóra, Németh Kristóf, Nyikos Réka, Somogyi Péter, Nagy Réka Boglárka, Simon András.
Isten áldását kérve köszönjük munkájukat, szolgálatukat.

HAVI ALKALMAINK

- ◆ Gyülekezeti imaközösség a hónap 2. vasárnapján 8.30
- ◆ Istentisztelet utáni teaház a hónap 2. vasárnapján
- ◆ Zenés áhítat a hónap 1. vasárnapján 17 óra
- ◆ Úrvacsorai istentisztelet a hónap utolsó vasárnapján 10 és 17 óra
- ◆ Párápoló tanfolyam a hónap 1. hétfőjén 18 óra
- ◆ Férfi bibliaóra a hónap 3. keddjén 18 óra
- ◆ Baba-mama kör a hónap 1. és 3. csütörtökén 9.30-tól
- ◆ Pároskör I. a hónap 3. péntekjén 18 óra
- ◆ Pároskör II. a hónap 2. szombatján 17 óra
- ◆ Közös bibliaóra a hónap utolsó péntekjén 18 óra
- ◆ Női kör a hónap 2. szombatján 16 óra
- ◆ Ifjúsági istentisztelet a hónap 2. vasárnapján 18 óra

LELKÉSZI HIVATAL NYITVATARTÁSI RENDJE

lelkészi ügyelettel

hétfő: zárva
kedd, péntek: 10-13 óráig
szerda: 10-13 és 15-18 óráig
csütörtök: 11-13 óráig

FASORI HARANGSZÓ

a Budapest-Fasori Református Egyházközség
negyedéves kiadványa

1071 Budapest, Városligeti fasor 5. • www.fasor.hu
E-mail: hivatal@fasor.hu • Telefon: 342-7311

Szerkesztők: Cseke Hajnalka, Dévai-Józsa Gábor,
Halász Kinga, Somogyiné Ficsor Krisztina
Felelős szerkesztő: Cseke Hajnalka
Olvasószerkesztő: dr. Széplaki György
Tördelőszerkesztő: Kovács György